This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

BL 2019 6

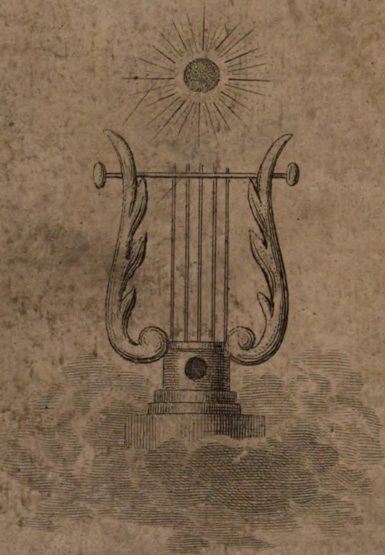

Digitized by Google

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

NAGELATEN GEDICHTEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

NAGELATEN

GEDICHTEN

VAN

MR. R. H. ARNTZENIUS.

TWEEDE DEEL.

Te HAARLEM, bij
VINCENT LOOSJES.
MDCCCXXV.

BIBL. UNIV.
GENT

Digitized by Google

Digitized by Google

NAAMLIJST

DER

INTEEKENAREN.

ZIJNE MAJESTEIT

DE KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG enz. enz. enz., zes exempl.

HARE MAJESTEIT

DE KONINGIN DER NEDERLANDEN enz. enz. enz., drie exempl.

Z. K. H. HOOGHEID FREDERIK,

PRINS DER NEDERLANDEN, vier exempl.

Digitized by Google

A.

Aa, (W. M. van der) Zeepzieder te Haarlem.
Aa, (Mr. C. P. E. Robidé van der) Procureur te Leeuwarden.
Affelen van Oorde, (Mr. A. J. van) Advokaat te Amsterdam.
Aken, (C. van) te Haarlem.
Alphen Cz., (J. W. van) te 's Gravenhage.
Andel, (P. van) Notaris te Brielle.
Ange, (J. Teissedre l') te Amsterdam.
Ankringa, (J, D.) Præceptor der Latijnsche Scholen te Leeuwarden.
Ardesch, (Mr. P. C.) te Nijkerk.
Arens, (G. H.) Boekhandelaar te Amsterdam, 13 exempl.
Arntzenius, (Mr. H.) Hoogleeraar in de Regten te Utrecht.
Arntzenius, (Mr. J. O.) Professor, te Zoeterwoude, 2 exempl.
Arntzenius, (J.) Med. Cand. te Groningen.
Asch van Wijk, (H. W. A. J. van) te Utrecht.
Asma, (Th. D.) te Amsterdam.

B.

Baas, (J.) President van het Leesgezelschap: *Door Leeslust enz.* te Alkmaar.
Bade, (A.) Voorzanger bij de Hervormden te Harderwijk.
Bakker, (G.) Professor te Groningen.
Barbiers Bz., (P.) te Haarlem.
Barends, (T.) Boekhandelaar te Harderwijk.
Barnaart, (Jonkhr. W. P.) te Haarlem, 2 exempl..
Becius, (A. M.) Jur. Cand. te Utrecht.
Beels, (M. A.) Lid van den Raad te Haarlem.
Beets, (J. J.) Boekhandelaar te Haarlem, 2 exempl.
Beets, (M. N.) te Haarlem.
Beijerinck, (G. J. A.) Boekhandelaar te Amsterdam, 2 exempl.
Bemmelen, (J. A. van) Med. Doct. te Haarlem.
Berg, (V. E.) te Amsterdam,
Bergh Cz., (A. van den) te Haarlem.
Berkhout, (Nanning) Predikant te Leyden.
Berkhout, (Jr. J. P. Teding van) Lid van den Raad der stad Haarlem, 2 exempl.
Besier, (P. F.) Post-Directeur te Deventer.
Bierhaus, (J. G. G.) Theol. Stud. te Utrecht.
Blankenbergh, (B. H.) te Amsterdam.
Blankenheym, (D.) te Rotterdam.
Blok, (C. J.) te Amsterdam.
Blom Adrz., (J. H.) Rustend Predikant te Alkmaar.
Blussé en van Braam, Boekhandelaars te Dordrecht.
Bodel Nyenhuys, (Mr. J. T.) te Leyden.
Bodisco, (Pieter) Secretaris van het Departement Haarlem der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen.*
Boekeren, (W. van) Boekhandelaar te Groningen.
Boissevain, (G. J.) Koopman te Amsterdam.

Bo-

Digitized by Google

Bogaers, (Mr. A.) Advokaat te Rotterdam.
Bommel, (Mr. A. van) fung. Officier van Justitie te Haarlem.
Bonn, (Jan) te Amsterdam.
Bosc de la Calmette, Ontvanger te Purmerende.
Bosch, (M. C. Schneevoogt, Wed. C. J. van den) te Haarlem.
Bosscher, (B. D.) te Amsterdam.
Bosse, geb. de Bordes, (Mevrouw de Wed. van) te Amsterdam.
Bouwmeester, (B.) te Amsterdam.
Brave Junior, (W.) Boekhandelaar te Amsterdam.
Brero, (P. v.) Commissionair te Haarlem.
Brest v. Kempen, Boekhandelaar te Brussel, 2 exempl.
Breuk, (Joh. de) voor 't Leesgezelschap *Letter-* en *Natuurkunde* te Haarlem.
Brill, (J.) te Leyden.
Brink Gerritz., (Jan ten) Boekverkooper te Amsterdam.
Brink en de Vries, (ten) Boekverkoopers te Amsterdam.
Broese Alexz., (Jan) Makelaar te Haarlem.
Brouwer, (Mejufvr. W. E.) te Amsterdam.
Bruine, (A. de) Advokaat te Amsterdam.
Bucaille, (J. C.) te Leyden.
Buddingh, (N. W.) Hoogheemraad van den Lekdijk benedendams, te Utrecht.
Burger Jr., (W. S.) te Rotterdam.
Burgh, (N. ter) te Koudekerk.
Burman Folkz., (F. J.) te Haarlem.
Buurman, (J.) te Nijmegen.
Buyen Jr., (J.) Grutter te Purmerende.
Buyskes, (Mr. P.) Advokaat te Haarlem.
Byrde, (O. F.) Med. Stud. te Utrecht.

C.

Camerling, (Mevrouw Canter) te Haarlem.
Canneman, (E.) Buitengewoon Staatsraad enz. te 's Gravenhage.
Carp, (B. H.) Stud. te Leyden.
Charbon, (J. A.) te Amsterdam, 2 exempl.
Chaufepié, (Mr, C. A. de) Notaris te Amsterdam.
Cleef, (Gebroeders van) Boekverkoopers te 's Gravenhage, 13 exempl.
Cleeff, (G. Munniks van) Med. Dr. te Utrecht, 3 exempl.
Cloribus, (Jan) te Haarlem.
Coelen, (G.) Med. Doct. te Haarlem.
Collardin. (P. J.) Boekhandelaar te Luyk.
Collot d'Escury van Heinenoord, Lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, te 's Gravenhage.
Constanter, (Het Genootschap) te Leeuwarden.
Cornelius, (H. C.) Kapitein ter zee, te Amsterdam.
Corver, (Jacob) Koopman te Zaandam.
Costa Gomez de la Pinja, (Mozes da) te Maarsen.
Coster, (H.) Boekhandelaar te Alkmaar.
Couture, (J. B. de la) J. U. Stud. te Utrecht.
Craandijk, (A.) te Amsterdam.

Digitized by Google

Crommelin, (C. D.) te Amsterdam.
Crommelin, (D. F.) te Haarlem.
Crommelin, (G. D.) te Amsterdam, 2 exempl.
Crommelin, (Mr. H. A.) Wethouder der stad Haarlem.
Crommelin, (van Wickevoort) op Berkenrode.
Crommelin, (A. van Wickevoort) Lid van den Raad te Haarlem.

D.

Dam van Isselt, (E. W. van) op den huize Ophemert.
Deeleman, (Hk.) voor het Leesgezelschap: *De Leeslust enz.* te Alkmaar.
Deenik, (A.) Institdteur te Haarlem.
De van der Schueren, (Jonkhr. L. J. H.) te Brussel.
Diepenbrugge, (Mevr. de Wed.) te Alkmaar.
Dijk, (G. P. van) Eerste Commies ter Secretarye te Alkmaar.
Dissel Jz., (van) M. D. te Hillegom.
Docter, (W. J.) voor het Leesgezelschap: *Tot Nut en Oefening* te Amsterdam.
Doijer Tz., (A.) te Haarlem.
Donckermann, (F. H. L.) te Leyden.
Doncker Hz., (D.) te Zaandam.
Draijer, (F.) Boekhandelaar te Amsterdam.
Dreux, (W. H.) te Rotterdam.
Dronrijp, (P. A.) Visiteur bij de In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te Amsterdam.
Druyvesteyn, (Douairière) te Haarlem.
Druyvesteyn, (F. C. W.) Thesaurier der stad Alkmaar.
Druyvesteyn, (Jhr. J. W.) Griffier van het Vredegeregt, Kanton Bloemendaal.
Dwars, (H.) Predikant te Steenwijk.

E.

Eck, (C. Fransen van) Hoogleeraar en Predikant te Deventer.
Eeden, (J. A. van) te Haarlem,
Egeling, (W.) Med. Dr. te Haarlem.
Eldering, (G.) te Overveen.
Ende, (A. van den) Hoofd-Inspecteur van het Middelbaar en Lager Onderwijs te Haarlem.
Engesmet, (A.) Kunsthandelaar te Haarlem.
Engesmet, (P.) Translateur te Haarlem.
Enschedé, (Mr. Joh.) Lid van den Raad te Haarlem.
Enschedé, (Jacobus) Lid van den Raad te Haarlem.
Enschedé, geb. Swaving, (Wed.) te Haarlem, 2 exempl.
Entink, (J. H.) Theol. Stud. te Utrecht.
Entrop Muller, (Mr. N. A.) te Amsterdam.
Es, (L. van) Boekhandelaar te Amsterdam.
Esser van Genderen, (Wed.) te Amsterdam.
Eyken, (Joh.) Secretaris en Griffier te Purmerende.
Eybergen, (J. A. van) te Haarlem.

Fa-

Digitized by Google

F.

Fabius, (Mr. J.) Advocaat te Amsterdam.
Fabritius, (J. N.) Ontvanger der Registratie te Amsterdam.
Feen, (D. A. v. d.) Koopman te Amsterdam.
Feltz, (J. van der) V. D. Min. te Katwijk aan den Rhijn.
Fenema, (A. M. Harderwijk, Weduwe) te Haarlem.
Fenema, (G.) Phil. et Theor. Mag. et Lit. Hum. Doctor en Rector der Latijnsche Scholen, te Dordrecht.
Fenema, (J.) te Amsterdam.
Focke, (H. C.) Jur. Cand. te Utrecht.
Fontein Verschuir, (Jhr.) Lid van de Staten-Generaal en Burgemeester te Alkmaar.
Fonteyn, (D.) te Rotterdam.
Foreest, (Mr. D. van) Advokaat te Alkmaar.
Foreest van Petten, (Jhr. N. van) Lid van de Ridderschap van Holland en Wethouder te Alkmaar.
Fraser, (J.) Thesaurier van het Amortisatie-Syndicaat te Amsterd.
Frets, (Mr. François) te Rotterdam.
Fridagh, (J. A. Baron van) te Zwolle.

G.

Gael van Vlaardingen, (D. van Leyden) te Leyden.
Gallé, (F. J.) fungerend Officier van Justitie te Amersfoort.
Gartman, (de Erven H.) Boekhandelaars te Amsterdam.
Gefken, (A. C. Niemann, Wed. J. J.) te Haarlem.
Genootschap, ('t) *Doctrina et Amicitia*, te Amsterdam.
Gerwen, (Mr. A. van) Lid van den Raad te Leyden.
Geuns Jr., (J. van) te Haarlem.
Ghert, (Mr. P. G. van) Referendaris te Brussel.
Gildemeester Hugo Fredz., (C. F. Draveman, Wed. H. D.) te Haarlem.
Gogel, (J. M.) te Overveen.
Gogel, (Wed. J. J. A.) te Overveen.
Gorter, (J.) Grutter te Purmerend.
Gosliga, (Mr. C.) te Leeuwarden.
Goteling Vinnis, (J.) Boekhandelaar te Haarlem.
Goudoever, (A. van) Professor te Utrecht.
Greb, (J. G.) te Rotterdam.
Grijp, (N. J.) te Amsterdam.
Groeneweg, (M. G.) Theol. Stud. te Leyden.
Guepin, (J. M.) Lid van den Raad der stad Haarlem.
Guicherit, geb. Willer, (Mevrouw de Wed.) te 's Gravenhage.
Guldensteeden, (J. H.) te Utrecht.

H.

Haak en Comp., Boekhandelaars te Leyden.
Hageman, (E.) Verificateur en fung. Secretaris bij het Bijboek der Nat. Werk. Schuld en Controleur aan het Postkantoor te Brussel.
Hagen, (P. L.) te Haarlem.

Ha-

Digitized by Google

Hagen Jz., (A. J. ten) Cs. Griffier van de Regtbank van Eersten Aanleg te Gorinchem.
Hall, (Mr. M. C. van) Advokaat te Amsterdam.
Halmael, (J. v.) Lid der Commissie van Administratie over het Vereenigd Huis van Arrest- en Provoosthuis, en Commissaris van het Kweekschool voor de Zeevaart, te Haarlem.
Hamaker, (H. A.) Hoogleeraar te Leyden.
Händler, (Z.) te Amsterdam.
Harderwijk, (F. L.) te Amersfoort.
Harderwijk Rz., (J. van) te Rotterdam.
Harpen, (A. L. van) te Amsterdam.
Hartman, (M. A.) Stud. te Leyden.
Hartman, (Mr. J. M.) Advokaat te 's Gravenhage.
Haselaar, (W. A.) Notaris te Haarlem.
Hasselt, (Copes van) Auditeur-Militair in het Commandement van Noord-Holland, te Haarlem.
Heeckeren, (W. R. van) te Utrecht.
Heemskerk, (Mevrouw de Wed. J.) te Amsterdam.
Heer, (G. de) Secretaris der stad Alkmaar.
Hellingwerff, (C. J.) Ontvanger der Stedelijke Indirecte Middelen te Alkmaar.
Hengst en Zoon, (P. den) Boekhandelaars te Amsterdam.
Hengst, (Mr. C. M. van) Oud-Schepen te Utrecht.
Hertzog, (W. F.) te Amsterdam.
Heusde, (Ph. W. van) Professor te Utrecht.
Heystek, (A. L.) Notaris te Amsterdam.
Hodshon, (C. C.) te Haarlem.
Hoekwater J.Wz., (Mr. J. D.) te Schiedam.
Hoen, (J. 't) Koopman te Amsterdam.
Hoen, (Mr. W. C. 't) te Amsterdam.
Hoeufft, (Jhr. David) Burgemeester der stad Haarlem.
Hoeufft, (Mr. J. P.) Lid der Gedeput. Staten van Noord-Holland.
Hoffers, (C.) Onderwijzer te Haarlem.
Hoffman Jr., (J. F.) Vice-Consul van Denemarken.
Hofman, (Jb.) voor het Leesgezelschap te Haarlem.
Hogendorp, (F. van) Stud. te Leyden.
Holle, (Mr. J. H.) te Dordrecht, op velin papier.
Holtrop, (W.) te Amsterdam.
Honert T.Hz., (J. van den) te Amsterdam.
Honig Jansz., (Jacob) te Zaandijk.
Honke, te 's Gravenhage.
Hoofman, (M.) te Haarlem.
Hoop Jr., (A. van der) te Rotterdam.
Hoorn, (P. G. van) te Leyden.
Horstman, (A.) Koopman te Amsterdam.
Houten, (A. van) Rijks-Opzigter te Hellevoetsluis.
Houten, (J. J. van) te Lith.
Houten, (M. E. van) te Haarlem.
Houten Jr., (W. van) te Rotterdam.
Hoynck van Papendrecht, (P. C.) te Rotterdam.
Hubner J. Hz., (M.) te Haarlem.

Hu-

Digitized by Google

Hubrecht, (P. G.) Student te Leyden.
Huët, (A. M. Titsingh, Wed. P. D.) te Haarlem.
Huët, (C. D.) te Haarlem.
Huët, (P. J. L.) Predikant te Dordrecht.
Hull, (W. van den) te Haarlem.
Humalda, (Jhr. J. Aebinga van) Commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Gouverneur van de Provincie Vriesland, te Leeuwarden.
Huurkamp van der Vinne, (P. V.) te Haarlem.
Huygens, (Johannes) Hoog-Heemraad van Delfland te 's Gravenhage.
Huygens, (W.) te 's Gravenhage.
Huygens, (Mr. W. B.) Schout en Secretaris enz. te Sassenheim.
Huygens, (W. M. S.) Med. Stud. te Leyden.
Huyghens, (Jhr. H.) Gedep. van de Staten van Holland te Haarlem.

I, J.

Iddekinge, (T. J.) van) Juris Cand. te Groningen.
Idsinga, (Mr. S. P. van) Rijks-Advokaat te Groningen.
Ingen, (Jhr. R. van) Lid van de Ridderschap van Gelderland, Hypotheekbewaarder en Ontvanger der Domeinen, te Haarlem.
Jabot, (J.) te Haarlem.
Janssen, te Amsterdam.
Dezelve voor de Loge *Concordia vincit animos* te Amsterd., 4 ex.
Dezelve voor de Societeit *Lectando prodesse* te Amsterdam.
Jolles, (J. A.) te Amsterdam.
Jong, (J. de) Directeur der Onderl. Brandwaarborg-Maatschappij te Amsterdam.
Jonge van Zwijnsbergen, (Mr. B. W. de) te Helvoirt.
Jongh, (C. A. de) Jur. Cand. aan de Hoogeschool te Utrecht.
Jongh van Beekendonk, (A. O. de) Jur. Stud. te Utrecht.

K.

Kaakebeen, (C.) Steenkooper te Haarlem.
Kakebeeke Jz, (A.) te Goes.
Kamerik, (G. van) Koopman te Haarlem.
Kamp, (W.) te Leyden.
Kannes, (J.) Jur. Cand. te Amsterdam.
Kaps, (W. van) te Haarlem.
Kasteele, (Mr. J. C. van de) Rijks-Advokaat en Wethouder te 's Gravenhage,
Kellner, te Delft.
Kerkhoven, (P. J.) te Amsterdam.
Kerkhoven, (T. J.) te Amsterdam.
Kersten, (J. H.) te Haarlem.
Kinderen, (F. L. der) te Alkmaar.
Kist, (A.) te Dordrecht.
Klein Jr., (A.) te Haarlem.
Kleij, (W.) Notaris te Rotterdam.
Kloot, (Severijn van der) te Rotterdam.

Digitized by Google

Kluit, (Mr. W. P.) te Leyden.
Kluppel, (W.) Secretaris der Commissie van Weldadigheid te Alkmaar.
Klijn Bz., (B.) te Amsterdam.
Klijn Bz., (B.) Bibliothecaris der Maatschappij *Felix Meritis*, 2 ex.
Klijn, (H. H.) te Amsterdam.
Koch, (Egbertus Johannes) te Amsterdam.
Koentze, (Ds.) Luthersch Predikant te Alkmaar.
Kommers Pz., (Adr.) Ingenieur der Eerste Klasse van den Waterstaat en der Publieke Werken te Haarlem.
Koning, (A. A.) Boekhandelaar te Amsterdam.
Koning, (Jacobus) te Amsterdam.
Koning, (L.) Instituteur te Haarlem.
Koning Lz., (C. de) te Haarlem.
Kool, (J. J.) te Zaandijk.
Kops, (C. J. de Bruyn) Lid van den Raad te Haarlem.
Krafft, (J. H.) te Amsterdam.
Kramp, (J. Tronchet) te Amsterdam.
Krantz, (J. B.) te 's Gravenhage.
Krelage, (E. H.) te Haarlem.
Kremer, (J. H.) te Haarlem.
Krusemann, (G. J.) Suiker-Raffinadeur te Amsterdam.
Kruyff, (J. de) Boekhandelaar te Utrecht, 5 exempl.
Kruis, (Gerrit van 't) te Uithoorn.
Kuenen Jr., (J. P.) Apotheker te Haarlem.
Kuyper, (G.) Predikant te Haarlem.
Kuyt, (J. M.) te Haarlem.
Kwak, (A.) Burgemeester te Zwartewaal.

L.

Ladenius, (H. J.) Boekhandelaar te Leeuwarden.
Lamarque, (P.) te Brussel.
Lampsins, Jonkh. J. P. C.) te 's Gravenhage.
Lange, (A. P. de) Notaris te Alkmaar.
Lange, (B. C. de) te Haarlem.
Lange, (J. J. de) Procureur te Alkmaar.
Langen, (J. Piek van) Griffier enz. te Schoonhoven.
Lasonder, (Chr.) te Amsterdam.
Lastdrager, (J.) Apotheker te Alkmaar.
Ledeboer, (A. M.) Med. en Obst. Doct. te Rotterdam.
Ledeboer, (D.) te Rotterdam.
Lee, (L.) Rentenier te Haarlem.
Lee, (Pieter van) te Haarlem.
Leesgezelschap, (Het) te Geertruidenberg.
——— *Tot Aankweeking van Vriendschap* te Abcoude.
——— *Het doel van onzen Vriendenkring*, *Is Nut en Vriendschap onderling*, te Amsterdam.
——— onder de zinspreuk: *Harmonie*, te Haarlem.
——— *Tot Leering en Uitspanning* te Haarlem.
——— *Leerzaam Vermaak*, te Amsterdam.
——— onder de zinspreuk: *Leest en Denkt*, te Amsterdam.

Lees-

Digitized by Google

Leesgezelschap, (Het) *Miscens Utile Dulci* te Leyden.
——————— *Tot Nût en Vermaak* te 's Gravenhage.
——————— *Tot Nut en Vermaak* te Voorburg.
——————— *la Recréation*, te Haarlem.
——————— onder de zinspreuk: *Utile Dulci* te Haarlem.
Leeuwen, (J. van) Griffier bij de Regtbank te Leeuwarden.
Lelyveld, (T. B. van) Heraut van Wapenen der Nederland., te Leyden.
Lennep, (Mr. D. J. van) te Amsterdam.
Lennep geb. Kops, (Mevrouw van) te Amsterdam.
Lentfrinck. (J. H.) te Rotterdam.
Ley, (A. A. van der) Regter van Instructie bij de Regtbank van Eersten Aanleg te Alkmaar.
Lidth de Jeude, (Th. G. van) Hoogleeraar te Utrecht.
Lieste, (N.) Koopman te Haarlem.
Lobberegt, (J. H. B.) Ontvanger der Registratie te Amersfoort.
Loches, (A. P. Goudriaan, Wed. Mr. J. G. de) te Haarlem.
Loge, (De) *Anna Pawlona* te Zaandam, 2 exempl.
Lom, (A. van) Rentenier te Gorinchem.
Loopuyt, (J.) te Schiedam.
Loots. (Mejufvr. M. H.) te Amsterdam.
Lorraine Holling, (C. H. de) te 's Gravenhage.
Luden Hendz., (Jacob) te Haarlem.
Luzac, (Mr. L. C.) Advokaat te Leyden.

M.

Maagh, (P.) Ontvanger te Beemster.
Maas, (A. J. C.) Litt. Hum. Stud. te Utrecht.
Mahé, (N.) Procureur te Haarlem.
Mackay, (A.) Jur. Stud. te Utrecht.
Maçonnieke Societeit, (De) te Zaandam.
Manger, (H.) Predikant te Haarlem.
Mansum, (A. van) te Haarlem.
Marle, (Mr. C. van) Inspecteur der Kantoren van Waarborg, in de Zuid. Prov. van het Rijk, te Brussel.
Martin, (F. P.) te Amsterdam.
Maurenbrecher, (J. H. L) te Leyden.
Mauvin, (J. F.) te Amsterdam..
May, (A. J.) Boekhandelaar te Koog aan de Zaan, 2 exempl.
Mee, (van der) 1ste Luit. bij de 10de Afdeel. N. M. in Garnizoen te Alkmaar.
Meelboom, (M. P.) Predikant bij de Hervormden te Haarlem.
Meer, (J. van der) te Nijmegen.
Meer, (O. A. van der) Boekh. ten Kantore der In- en Uitg. Regten en Accijnsen te Groningen.
Mees Az., (G.) Jur. Cand. te Utrecht.
Meijer, (D. J. C.) J. U. Stud. te Utrecht.
Meijer, (G. J.) Professor te Leuven.
Meijer Jr., (Hendrik) te Haarlem.
Melander, (Mr. A. H. de) Notaris te Amsterdam.
Mercker, (J. D.) te Amsterdam.

Digitized by Google

Messchert, (W.) te Rotterdam.
Metelerkamp, (K. L. P) S. S. Theol. Stud. te Utrecht.
Meulman, (Mr. J.) Dijkgraaf van het Hoogheemraadschap van Woerden.
Meurs, (J. J. M. van) Med. Doct. te Haarlem.
Michaëlis, (G. J.) te Haarlem.
Molkenboer, (H.) Pred. bij de Evang. Luth. Gemeente te Haarlem.
Moolenaar, (L.) te Purmerend.
Motman, (G. W. van) Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, te Bergen.
Moorsel, (H. van) Adj. Commies bij het Dep. van den R. C. Eerdienst, te Brussel.
Mulder Jansz., (P.) Inspecteur der Stedelijke Accijnsen te Amsterdam.
Mulder, (W. B.) Instituteur te Haarlem.
Muller, (G.) te Amsterdam.
Mulukom, (Jan van) Lid van den Raad der stad Haarlem.
Muntjewerff, (G.) Schout en Secretaris te Uitgeest.
Musschenbroek, (Mr. S. C. van) te Utrecht.

N.

Naamen, (J. S. van) Jur. Cand. te Utrecht.
Nagel Jr., (Jan) te Amsterdam.
Nauta, (B. A.) Litt. Hum. Doct. te Leyden, 2 exempl.
Nierstrasz, (J. L.) te Rotterdam.
Nierstrasz Jr., (J L.) te Rotterdam.
Nieuhoff, (V.) Griffier bij de Regtbank van Eersten Aanleg, te Haarlem.
Nijborg, (P. C. G.) te Haarlem.
Nijhoff, (P.) Boekhandelaar te Arnhem, 3 exempl.
Nolthenius, (W. H.) te Amsterdam, 2 exempl.
Nolthenius Bz., (W, H.) Jur. Cand. aan het Athenæum te Amsterd.
Noodt van Zuidscharwoude, (W. W.) Substituut Officier bij de Regtbank van Eersten Aanleg te Leeuwarden.
Noordenhout, (Willem) Notaris van het Kanton Aalsmeer te Aalsmeer.
Noman en Zoon, (W.) Boekhandelaars te Amersfoort.
Normant, (L. A. le) Koopman te Amsterdam.
Nouhuys, (J. van) Adj. Commies bij het Dep. van den R. C. Eerdienst te Brussel.
Nuhout van der Veen, (Mr. J.) Presid. van de Regtbank te Alkmaar.
Nuhout van der Veen, (Jacob) Advokaat en Notaris te Alkmaar.

O.

Obermuller, (J. F.) te Haarlem.
Oever, (Johannes van den) Med. Stud. te Leyden.
Oomkens, (J.) Akademie-Drukker en Boekverkooper te Groningen.
Oosterbaan Pz., (J. G.) te Leyden.
Ouden, (J. H. den) Boekhandelaar te Amsterdam. 2 exempl.
Oukerke Vincz., (L. van) te Haarlem.
Ouwens, (C. J.) Controleur te Alkmaar.

Ou-

Digitized by Google

Ouwerkerk de Vries, (van) te Amsterdam.
Over de Linden, (J.) Boekhandelaar te Enkhuizen.

P.

Paauw, (S. van der) Stads Architect te Leyden.
Paddenburg, (O. J. van) Boekhandelaar te Utrecht.
Paling, (J. H.) te Rotterdam.
Palm, (J. H. van der) Professor te Leyden, 2 exempl.
Pasquier, (Pierre du) te Haarlem.
Paulij, (J. E.) voor het Lees-Museum te Amsterdam.
Pauw, (H.) Ridder van den Nederl. Leeuw en Protestantsch Predikant te Brussel.
Peerlkamp, (J. Venhuizen) Rector te Haarlem.
Pellegrin, (M.) Instituteur te Haarlem.
Pelletier, (F. J.) Ontvanger der Successie-Regten te Amsterdam.
Peltenburg, (A. C.) Commissaris van Policie der stad Haarlem.
Peppel, (Jan) te Haarlem.
Peters, (H. H.) te Haarlem.
Piek, (C.) Schout van Rhijnsaterwoude.
Plukhooy, (T. W.) voor het Eerste Leesgezelschap te Dordrecht.
Polman Az., (H.) Onderwijzer in den Godsdienst te Haarlem.
Pomeren, (J. C. van) te Zaandijk.
Portielje, (G.) Boekhandelaar te Amsterdam.
Praetorius, (P. E. H.) te Amsterdam.
Prehn, (Mr. J. J. W. van) Officier bij de Regtbank te Assen.
Prehn, (R. van) te Zwolle.
Prins, (Jb.) Bewaarder der Hypotheken te Alkmaar, 2 exempl.
Prins, (Pieter) Ontvanger in de Zijpe.
Prince, (S. E. van Eybergen, Wed. F. J.) te Haarlem.
Pruyss, (C.) te Haarlem
Pull, (C. C.) voor het Leesgezelschap, onder de zinspreuk: *Tot Nut en Stichting*, te Amersfoort.
Puyn, (Js.) Heel- en Stads Vroedmeester te Haarlem.
Puyn, (J. D.) Stads Heel- en Vroedmeester te Purmerend.

Q.

Quarles van Ufford, (Jhr. L. J.) Lid van den Raad te Haarlem.
Quarles van Ufford, (Jhr. Mr. P. N.) Beschreven in de Ridderschap van Holland, Ridder van de Orde van den Nederl. Leeuw, President bij de Regtbank van Eersten Aanleg te Haarlem.
Quarles van Ufford Jr., (Mr. P. N.) Advokaat te Zutphen.

R.

Radijs, (A.) voor het Leesgezelschap te Oss.
Ragge, (H.) te Amsterdam.
Rappard, (Jonkhr. F. A. van) te 's Gravenhage.
Reemer, (J. A.) Eerste Leermeester in 't R. C. Jongens Weeshuis te Amsterdam.

Digitized by Google

Reenen, (Mr. J. H. van) te Amsterdam.
Reesema, (Mr. A. S. van) Advokaat te Rotterdam.
Rendorp, (F.) te Amsterdam.
Rengers, (E. H.) Jur. Stud. te Utrecht.
Reuvens, (C. J. C.) Hoogleeraar te Leyden.
Reynvaan, (C.) Koopman te Amsterdam.
Rhee, (H. H. van) te Haarlem.
Rietberg, (Mr. L.) voor 't Leesgezelschap *Miscetur Utile Dulci* te Zwolle.
Rijssen, (van) voor de Loge *Eendragt maakt Magt* te 's Gravenhage, 6 exempl.
Ritsema, (C.) Ontvanger van de Stedel. Accijnsen der stad Haarlem.
Rochemont, (G. L. de) te Amsterdam.
Rodenburgh, (Hend. Theod.) te Rotterdam.
Roëll, (Mr. F. W.) Minister van Staat.
Roijen, geb. van Riemsdijk, (Mevr. van) te 's Gravenhage.
Roijer, (Mr. W. H.) Rijks-Advokaat te Zwolle.
Rombouts, (P.) te 's Gravenhage.
Roos, (G. J. van Genderen, Wed. C. S.) te Amsterdam.
Rossen, (Ds. W. van) voor het Leesgezelschap te Haarlem.
Rutgers, (J. G. van Pabst) te Hoorn.
Rutte, (J. le) te 's Gravenhage.
Ruysch, (H. A.) te Haarlem.

S.

Saar, (Wed. D. du) Boekhandelaarster te Leyden, 2 exempl.
Sabelis, (D. J.) te Haarlem.
Sandberg, (Mr. J. A.) te Zwolle.
Sandenberg Matthiessen, (C.) Stud. te Leyden.
Sandifort, (Mr. J. S. R.) Advokaat te Brielle.
Santbergen, (W. J.) Griffier bij de Regtbank van Koophandel te Haarlem.
Sarlet, (G. J.) te Amsterdam.
Schaares, (C.) Boekhandelaar te Amsterdam.
Schacht, (Godofr. Joh.) Theol. Doct. en Predik. te Leyden.
Schadee, (Adam) Notaris te Rotterdam.
Schalekamp, van de Grampel en Hanssen, Boekhandelaars te Amsterdam, 2 exempl.
Scharp, (J.) te Rotterdam.
Scheer, (P. A. van der) te Haarlem.
Scheltema, (J.) te Utrecht.
Scheltema, (S. P.) Med. Stud. te Utrecht.
Schierbeek, (R. J.) Boekhandelaar te Groningen.
Schippers, (J.) te Amsterdam.
Schlosser, (F. W.) te Bodegraven.
Schlosser. (J. L.) te Amsterdam.
Schluiter, (G. J.) Jur. Cand. te Utrecht.
Schluiter, (H. G.) Ontvanger en Schoolopziener te Amersfoort.
Schmidt, (J. H.) Oud Rentmeester van 's Rijks Domeinen over het Ressort Haarlem.

Schnee-

Digitized by Google

Schneevoogt, (G. Voorhelm) te Haarlem.
Scholten, (J. G.) te Haarlem.
Scholting, (Jacob) Lid van den Raad der stad Haarlem.
Schooneveld en Zoon, (M.) Boekhandelaars te Amsterdam.
Schoonhoven, (J. van) Boekhandelaar te Utrecht, 4 exempl.
Schorer, (J. C.) Jur. Stud. te Utrecht.
Schotman, (Jan) te Dordrecht.
Schouten, (J.) te Dordrecht, 3 exempl.
Schultz, (J.) Pred. bij de Luth. Gemeente te 's Gravenhage.
Schreuder, (C.) te Velsen.
Schröder, (J. F. L.) Professor te Utrecht.
Serrurier, (D.) Lit. Hum. et Theol. Stud. te Leyden.
Serrurier, (L. F.) Predikant te Haarlem.
Seur, (Jan la) Boekhouder te Zaandam.
Siccama, (J. Hora) Jur. Cand. te Utrecht.
Siegel, (J. T.) Algemeene Secretaris der Nederland. Huishoudelijke Maatschappij te Haarlem.
Siegel, (J. T.) voor 't Leesgezelschap te Haarlem.
Siegenbeek, (M.) Hoogleeraar te Leyden.
Sinderam, (Mr. N.) Advokaat te Amsterdam.
Slothouwer, (G. C. Duval) te Leeuwarden.
Smit, (Wed. J. W.) en G. de Koning, Boekhand. te Amsterdam.
Smits Jz., (J.) voor het Leesgezelschap te Dordrecht.
Sonnaville, (P. de) Wethouder der stad Alkmaar.
Spanjaard, (J. G.) te Haarlem.
Spies, (J. L.) voor de Loge *La Charité* te Amsterdam, 6 exempl.
Staedel, (P. J.) te Amsterdam.
Stant, (T.) Ontvanger te Wormer.
Staveren, (J. S. van) Predikant te Haarlem.
Staveren, (J. J. W. van) Predikant te Eck en Wiel.
Steenoven, (C. van den) te Heemskerk.
Steevens, (N. J.) Chef d'Institut te Haarlem.
Sterk, (I. C.) Ontvanger der Directe Belastingen te Haarlem.
Stikkel, (Abr.) Koopman te Alkmaar.
Stoop, (C. G.) te Dordrecht.
Stoop, (J. B.) Koopman te Amsterdam, 2 exempl.
Storm, (H.) te Haarlem.
Straatmans, (J.) Boekhandelaar te Maastricht.
Stralen, (S. van) Lid der Gedeputeerde Staten van Noord-Holland te Haarlem.
Stroes, (H.) Koopman te Haarlem.
Stijrum, (Mr. Jan Baron van) Lid van de Ridderschap van Holland en van den Raad te Haarlem.
Suchtelen, (Generaal Graaf van) te Stockholm, op velin papier.
Suerman, (B. F.) Hoogleeraar te Utrecht.
Suyck, (H.) Controleur der Directe Belastingen en de Uitgaande Regten en Accijnsen te Utrecht.
Sweben, (J. H.) Boekhandelaar te Schiedam, 2 exempl.
Sybrandi, (S. K.) Predikant te Haarlem.
Sypesteyn, (Jhr. C. A. van) te Haarlem.
Sypesteyn, (E. A. van) te Haarlem.

Tac-

Digitized by Google

T.

Tacke, (J. H.) te Haarlem.
Thieme, (A. C. van Eldik) Litt. Hum. Cand. te Utrecht.
Thierens, (G. D.) Gemagtigde van den Ontvanger te Ilpendam.
Thierrij en C. Mensing en Zoon, (de Erve J.) Boekhandelaars te 's Gravenhage, 2 exempl.
Thomas, (Joh.) te Amsterdam.
Tideman, (Bruno) te Utrecht.
Tideman, (N.) te Amsterdam.
Tiedeman, Makelaar te Amsterdam.
Tirion, (Jb.) te Haarlem.
Tobias, (Mr. J. H.) Ridder van de Orde van den Nederl. Leeuw, Oud Resident van Bantam enz. enz. te Batavia.
Tollens Cz., (H.) Koopman te Rotterdam.
Tra-kranen, (B.) te Amsterdam.
Trauss, (A. J. J.) te Amsterdam.
Travaglino, (J. A.) Negotiant te Haarlem.
Trieper Junior, (J. H.) te Amsterdam.
Tromp, (C.) te Haarlem.
Tromp, (Mr. T. S.) Regter ter Instructie te Leeuwarden.
Tydeman, (Mr. H. W.) Prof. Jur. te Leyden.

V.

Vaillant, (C. E.) Oud-Directeur der In- en Uitgaande Regten te Amst.
Vaillant, (C. J.) te Amsterdam.
Vaillant, (Mr. C. R.) Raadsheer in het Hoog-Geregtsh. te 's Gravenh.
Valkenburg, (Mr. C. C. van) Wethouder der stad Haarlem.
Varelen, (J. E. van) te Haarlem.
Varik, (G. van) voor het Leesgezelschap te Amsterdam.
Veelwaard, (D.) Kunstgraveur te Amsterdam.
Veen, (D.) Drogist en Verwkooper te Haarlem.
Veen, (Hendrik) in de Schermeer.
Veer, (J. de) te Alkmaar.
Verbrugge, (M.) Advokaat bij het Hoog-Geregtshof te Brussel.
Verwey, (B.) Rustend Predikant te 's Gravenhage.
Verwey, (Mr. I.) voor de Loge *Concordia res parvæ crescunt* te Sneek, 6 exempl.
Verwey Mejan, (Mr. G. W.) te 's Gravenhage.
Vies, (A. B. van der) te Amsterdam.
Vink, (N. M.) Koopman te Rotterdam.
Vinne, (J. van der) Fiscaal bij den Ed. Achtb. Raad van Justitie te Batavia.
Vis, (Dirk) Fabrikeur te Zaandijk.
Vis, (Jacob) te Zaandijk, op velin papier.
Visscher, (Mr. G. A.) Oud Hoofd-Officier van Utrecht en van Amsterdam, te Utrecht.
Visscher, (L. G.) te Brussel.
Visser, (Jan) Leeraar der Doopsgezinden te Koog en Zaandijk.
Vletter, (W. C. de) te Rotterdam.

Vleu-

Digitized by Google

Vleuten, (A. J. van) te Zaandijk.
Vleuten, (Jan van) Koopman te Zaandijk.
Vliet, (J. van) te 's Gravenhage.
Vloten, (A. A. van) Jur Stud, te Utrecht.
Vlugt, (B. W. van der) Lid van den Raad te Haarlem.
Vlugt, (V. van der) te Haarlem.
Vlugt, (W. van der) te Haarlem.
Volbracht, (J. H.) te 's Gravenhage.
Vollenhoven, (C.) te 's Gravenhage.
Vollenhoven, (Mr. H.) te Amsterdam.
Vollenhoven, (J. J.) Koopman te Amsterdam..
Vollenhoven, (C. van) te Rotterdam.
Voorduin, (J. C.) Advokaat te Utrecht.
Voorman, (Jan) te Amsterdam.
Vorstenbosch, Eerste Luit. bij de 12de Afd. Infant., voor rekening van de 12de Afd. Infant. te Namen.
Vosmaer, (H. A. R.) Jur. Stud te Utrecht.
Vosmaer, (Mr. J.) te 's Gravenhage.
Voute S. Ez., (I. J.) te Amsterdam.
Vredenburch, (J. W.) van) te Delft.
Vries, (A. de) Predikant te Haarlem.
Vries, (J. de) voor het Leesgezelschap *Leeslust kweekt Wetenschappen* te Amsterdam.
Vries, (Mr. Jeronimo de) te Amsterdam.
Vries, (L. de) te Groningen.
Vries, (S. de) Notaris te Purmerende.

W.

Waesberge, (J. V.) te Haarlem.
Wal, (M. Siderius de) te Leeuwarden.
Walré, (J. van) Oud Lid van den Raad der stad Haarlem, Correspondent van het Koninkl. Ned. Instituut en Lid van verscheiden Letterkundige Genootschappen enz. te Haarlem.
Walré, (W. van) Stedelijk Ontvanger der stad Haarlem.
Wap, (I. J. F) te Leyden.
Warnars, (P. Meijer) Boekhand. te Amsterdam, 2 exempl.
Wassenaer, (Hooggeb, Freule C. C. J. van) te Catwijk aan den Rhijn.
Weeveringh, (J. J.) te Haarlem.
Weijerman, (Joh.) te Amsterdam.
Weldijk, (Mr. M. H.) Griffier bij de Regtbank van Eersten Aanleg te Alkmaar.
Wellan, (Hendrik) te Haarlem.
Werff, (Pr. Wm. van der) Geëmploijeerde bij het Provinciaal Gouvernement van Noord-Holland te Haarlem.
Westerbaen, (C. W.) Predikant te Amsterdam.
Westerkappel, (J. Loos van) te Haarlem.
Westerman, (M.) Boekhandelaar te Amsterdam, 6 exempl.
Weijland, (H. J.) te Amsterdam.
Weijland, (Mejuffr. M. J.) te Amsterdam.
Wijk, Roelandz., (J. van) Kostschoolhouder te Hattem.

Digitized by Google

Wijk, (P. J. van) Heel- en Vroedmeester te Rijp in N. Holland.
Wijnaendts, (M. A.) Lid van den Raad der stad Delft.
Wijnands, (A.) te Haarlem.
Wilbrink, (B. R. H. van Ketwich) Litt. Hum. Stud. te Utrecht.
Wilde, (A. de) op den Huize *Pijnenburg* bij Zoestdijk.
Wilgen Jz., (Corn. van) Boomkweeker en Koopman te Boskoop, op velin.
Willekes, (J. W.) Procureur te Haarlem.
Willigen, (A. van der) te Haarlem.
Willink, (J. A.) te Amsterdam.
Wiselius, (Mr. S. Jz.) voor de Tweede Klasse van het Koninkl. Ned. Instituut te Amsterdam.
Wittigs, (P.) te Rotterdam.
Woelfing, (Mevr. de Wed.) te Haarlem.
Wolff, (Hendrik) te Amsterdam.
Wttewaal, (G.) Hoogleeraar te Leyden.

Y.

Ysendijk, (C. L. W. van) te Amsterdam.

Z.

Zaal, (H. C. W.) Oud Kanunnik te Haarlem.
Zimmerman, (W.) Predikant te Franeker.
Zurmuhlen, (B.) te Amsterdam.
Zuylen van Nyevelt, (Jonkhr. J. A. Baron van) Griffier der Staten van Holland te Haarlem.
Zweerts, (E.) Makelaar te Amsterdam.

De woonplaatsen en qualiteiten zijn in deze Naamlijst zoo gesteld, als zij bij de Inteekening werden opgegeven.

Digitized by Google

INHOUD.

Bladz.

De menschenkennis, bevorderlijk tot volmaking. 1

De stad Leyden, in den avond en nacht van den 12den van Louwmaand 1807. 25

Moed

Moed en trouw. 47

Vreugde en dankbaarheid. . . . 57

MENGELDICHTEN.

De ernstige jokkernij, naar het Fransch van den abt *Desmarais*. . . . 69

Avondgedachten, bij het afsterven van eenen vriend. 75

In het album van den heere Abraham de Vries. 80

De winter. 81

Op eenen vroegen lentedag na aanhoudenden storm, aan Mevrouw Helena Hodshon, weduwe Arntzenius, na den dood harer dochter Agneta Adriana. 84

Ter verjaring mijner lieve echtgenoote, 24 Februarij 1805. . . . 87

AAN

Digitized by Google

AAN MIJNE VRIENDEN BIJ HET GEBOORTEFEEST VAN MIJNEN ZOON D. J. A. ARNTZENIUS. 93

AAN MIJNEN VRIEND J. VAN WALRÉ; MET MIJN GEDICHT OP KENAU SIMONS HASSELAAR. 98

AAN MIJNE LIEVE ECHTGENOOTE, OP HAREN VERJAARDAG, 24 FEBRUARIJ 1809. . 100

AFSCHEID AAN MIJNE HAARLEMSCHE VRIENDEN. 103

AAN MIJNE VRIENDEN, IN APRIL 1812. . 106

TEN VERJAARDAGE MIJNER ECHTGENOOTE EN ONZEN 12½ JARIGEN TROUWDAG, 24 FEBRUARIJ 1812. 110

AAN MIJNE KINDEREN, NA EENE LEERREDE VAN DS. S. K. SYBRANDI. . . 114

OP DE 79STE VERJARING VAN HET GEZELSCHAP DE VRIJDAG, TE AMSTERDAM, 17 DECEMBER 1813. 120

DE VOORZIGTIGHEID, *Herderszang*. . 123

VAAR-

VAARWEL AAN HARE KONINKLIJKE EN DOORLUCHTIGE HOOGHEDEN, MEVROUWEN DE PRINSESSEN, DOUAIRIÈRES VAN ORANJE EN VAN BRUNSWIJK, BIJ HOOGSTDERZELVER VERTREK VAN HAARLEM, DEN 25 OCTOBER 1814. 129

OP DEN VIJFTIGJARIGEN TROUWDAG MIJNER OUDEREN, BRUNO TIDEMAN EN ANNA ELIZABETH HARDERWIJK, 19 MEI 1816. . . 132

BIJ HET LIJKJE VAN MIJNEN DIERBAREN ZOON ROBERT JOANNES. . . . 136

AAN MIJNEN VRIEND J. VAN DER VINNE, BIJ ZIJN VERTREK NAAR JAVA. . . 141

DANKZEGGING AAN MIJNE GADE VOOR EEN REGENSCHERM, MIJ GESCHONKEN OP MIJN' 40STEN VERJAARDAG, 19 DEC. 1817. . . 142

TEN VERJAARDAGE MIJNER LIEVE VROUW. *De Vruchtboom.* 147

HUL-

Digitized by Google

HULDE AAN DE NAGEDACHTENIS VAN MR. H. C. CRAS. 151

AAN MIJNE GADE OP HAREN VERJAARDAG, 24 FEBRUARIJ 1823. . . . 157

Digitized by Google

Digitized by Google

DE MENSCHENKENNIS,

BEVORDERLIJK TOT

VOLMAKING.

Digitized by Google

Digitized by Google

De MENSCHENKENNIS,

BEVORDERLIJK TOT

VOLMAKING.

Aan eenen wilg door barre winden
  Van groei en tooi en blad beroofd,
Waarvan men 't lommer niet zal vinden,
  't Welk 't jeugdig rijsje had beloofd;
Aan eenen wilg, op dorre heiden,
Van eik en beuken afgescheiden
  En achteloos voorbijgegaan,
Daar hangt, door tijd en zorg bestoven,
Die woest en wreed de snaren rooven,
  Mijn half vergeten citer aan.

Digitized by Google

Zoo hangt zij daar, zij, die, voor dezen
  Het dierbaarst speeltuig in mijn hand,
De tolk plagt van mijn hart te wezen,
  Voor vriendschap, liefde en vaderland;
Een tak des wilgs, door 't buldrend weder
Den stam ontscheurd, viel op haar neder;
  Door sneeuw en hagel barstte 't hout;
En de afgevallen zomer-blåren
Verdorren tusschen hare snaren,
  En wilg en lier zijn t' zaam veroud.

Wat grijpt gij dan met stramme vingren,
  Mijn Zangster, 't weigrend speeltuig aan;
Wiens schedel zal uw hand omslingren
  Met lauwren, mirt, of eikenblaân?
Zult gij de reuzenkracht der oudren,
En wat zij torschten op hun schoudren,
  En wat in ramp hun was ten troost,
Wat ze in den val van Haarlem leden,
Wat zij voor Leydens redding deden,
  Nog doen herdenken aan hun kroost?

Of

Digitized by Google

Of moet voor huislijk heil en liefde,
  Bij 't koestrend vuur van eigen haard,
Waar 't lot mij schaars den boezem griefde,
  De lier op zachter toon gesnaard?
Moet, bij der stormen ongenade,
De zachtheid van mijn kroost en gade
  De beelden scheppen voor uw lied?
En schiet er een welriekend loover,
Van uit den kleinen bloemtuin over,
  't Welk ge aan mijn gade en telgen biedt?

Ja, als het zonlicht schuilt in wolken,
  Schuil gij dan onder 't needrig dak;
Ontgloei voor menschen, niet voor volken,
  Het dichtvuur, 't welk mijn borst ontstak.
De krijg, door 't noodlot aangedreven,
Doe heel het worstlend aardrijk beven,
  Vereelt' de schoudren door zijn juk,
Toch doet hij onze hoop niet mindren,
Als, bij de wieg van onze kindren,
  We aan deugd gelooven en geluk.

Digitized by Google

De wieg! ja ziet den stervling worden,
Ja ziet, waardoor hij viel, of stond;
De kiemen van de deugd verdorden,
Of wortels schoten in den grond;
Zoo werpt in de omgeploegde voren
De landman vrolijk 't winter-koren,
Als 't najaar zachte dagen spelt;
Maar, als de hagel vreeslijk klettert,
En 't naauwlijks groenend graan verplettert,
Verlaat de bouwman hoopeloos 't veld.

De moeder kermt bij de eerste vlagen,
Bij 't groeijen van de barensweên;
Nu denkt ze aan eigen levensdagen,
Nu beeft ze voor zich zelve alleen.
Natuur slaakt met haar eigen handen
De moederlijke en teedre banden,
Schenkt vrijheid, ruimte en stem aan 't wicht;
Ze ontspant de strakke wenkbraauw-boogjes,
Ontsluit voor 't eerst de klemmende oogjes,
En 't wichtje ontwaakt in 't zonnelicht.

Dan

Digitized by Google

Dan grijpt de moeder het in de armen,
  En drukt het vurig aan haar borst;
Dáár zal zij 't koestren, dáár verwarmen,
  Dáár zal zij laven zijnen dorst;
Haar eigen smarten zijn vergeten,
't Is of 't gevaar en 't angstig zweeten
  Van 't vorig uur haar niet meer heugt;
Zij heeft geen' andren wensch te voeden,
Dan dat God moog' heur' zuigling hoeden,
  En zeegnen de eerste levensjeugd.

De moedermelk begint te vloeijen,
  En brengt de lachjes op 't gelaat,
Die lieflijk, als de rozen, gloeijen,
  Bij 't dauwen van den dageraad;
Zij roept haar gade aan hare zijde,
Zij wil, dat hij zich ook verblijde;
  Zij toont hem, hoe de zuigling lacht;
En, daar heur boezem schijnt te zwellen,
Durft zij hem hulp en zegen spellen,
  Die zij van 't kind voor 't menschdom wacht.

Digitized by Google

De vader peinst, en schudt, getroffen
Door zulken wensch, 't zwaarmoedig hoofd;
Hij weet, hoe 't hooge neêr kan ploffen,
Hoe soms verdort, 't geen vrucht belooft:
o Zegt hij, daar zij 't kind gaat wiegen,
o Mogt die hoop u niet bedriegen!
Maar, dierbre, juich niet om zijn lot;
Hij leeft niet in der Englen orden,
Hij kan een' rijkstroon waardig worden,
Maar even mooglijk 't strafschavot.

Maar 't wichtje slaapt, hoe menigvuldig
Ook 't leed zij, dat hem eenmaal wacht;
Kalm is zijn rust, zijn droom onschuldig,
En 't bloed vloeit door zijn aadren zacht;
Zoo toeft hij daar, door vriend en magen
Bewaakt, misschien de wreede slagen,
Zoo doodlijk eens voor heil en deugd;
Maar de oudren vinden, uit zijne oogen,
Geene andre tranen af te droogen,
Dan wufte traantjes van de jeugd.

Digitized by Google

Zoo hebben we ook, bij onze moeders,
  Dien vroegsten wellust eens gesmaakt;
Zoo heeft de zorg des Albehoeders,
  Door hare liefde, ook ons bewaakt;
Zoo juichten ze ook, als ons te aanschouwen
Haar moed en kracht schonk, en vertrouwen
  De fakkel van haar hoop ontstak;
Zoo hebben we ook eens neêrgelegen,
Daar onzer vaadren lippen zwegen,
  Maar 't hart in zwellende oogen sprak.

Allengskens groeit het kind in krachten,
  In kennis en begeerten aan;
Haast zal hij naar voldoening trachten,
  En zijnen eigen' weg te gaan.
Hij slaapt niet meer bij de eerste liedjes,
Maar, op nog waggelende kniëtjes,
  Kruipt hij in 't rond naar eigen zin;
Reeds oefent hij de teêre leden,
Als 't pluimloos vinkje, 't nest ontgleden,
  En stoeit een nieuwe loopbaan in.

Digitized by Google

Nog leeft hij voort in blijde dagen;
 Groot is 't genot, en klein 't verdriet;
Nog ruilt hij zijnen houten wagen
 Voor Scipioos triomfkar niet;
Maar bal en hoepel wordt vergeten,
Zijn kinderspeelgoed is versleten;
 Met zijne kennis groeit zijn vlijt,
En hij verlaat, met vaste stappen
In 't heilig koor der wetenschappen,
 Den kinderlijken lentetijd.

Daar staat de jongling dan: bekommert,
 Bekommert u, o vaadren, vrij!
Glad is zijn spoor, hoe schoon belommerd,
 Hoe rijk beplant met bloemen 't zij;
Zijn hart zij aan de deugd geheiligd,
Voor 't misdrijf, zoo gij waant, beveiligd,
 Van Godsdienst, kalmte en moed vervuld;
Één blik! en 't is u niet gegeven
Vooruit te zien, of gij zijn leven,
 Of zijnen dood beweenen zult.

Zoo

Digitized by Google

Zoo rust in eenen warmen morgen,
Beschaduwd door een' eikenboom,
De blijde landman, zonder zorgen,
Aan d' oever van een' snellen stroom:
Maar 't water, waar zijn oog op staarde,
Spoelt kabblend voort tot onder de aarde,
Het tast de hechte wortels aan;
De wind steekt op, de blaadren ruischen,
De takken zullen hem vergruizen,
De stam zal hem te morzel slaan.

Reeds daagt, in eigen bloed en aadren,
Der driften heer hem tot den strijd,
En, eer hij haren stoet ziet naadren,
Is reeds de deugd haar wapens kwijt;
Hij moog' den gouddorst onderdrukken,
Aan de eerzucht haren dolk ontrukken,
De wellust wijkt niet voor zijn' moed,
Doorboort het harnas van 't geweten,
En prangt hem in haar stalen keten,
Die zijnen arm verlammen doet.

Ramp-

Digitized by Google

Rampzalig hij, die, onbezonnen,
Zich zelven eenmaal overgaf!
Rampzalig hij, die, ééns verwonnen,
Verkoos het misdrijf boven 't graf!
Is ééns 't gevoel van eer gevloden,
En weêrstand ééns vergeefs geboden,
Dan wijd en wijder gaapt de wond:
Dan, als het noodig blijft te strijden,
Groeit kruid noch plant, waarbij zijn lijden
Genezing of verzachting vond.

Neen, dan, als eigen schuld en driften
En schreden op onzuivre paân
De rust van huis en hart vergiften,
Hem dwingen de oogen neêr te slaan;
Ach, dan, omringd van diep verblinden,
Zoekt hij vergeefs naar eedle vrinden,
Vergeefs naar troost, naar redding om;
Ziet zich verachten, niet beklagen,
Durft van de deugd geen' bijstand vragen,
En vlugt van uit haar heiligdom.

Digitized by Google

Dan dwaalt hij, eenzaam en verlaten,
En valt, en valt al dieper weêr;
Zelfs de eens hem dierbren leert hij haten,
Wordt doof voor rede, deugd en eer;
De wroeging foltert zijn geweten,
De laatste steun wordt weggesmeten,
En schande en straf wordt hem bereid.
Dan noemt de mensch zijn lot hem waardig,
Elk is tot zijn verdoeming vaardig,
En juicht in eigen heiligheid.

Zoo dwaalt de visscher langs de golven,
Wanneer de orkaan door 't luchtruim rent,
En hij, door zee bij zee bedolven,
Niet meer de kust en gronden kent;
Hij durft niet door de branding breken,
Miskent het veilig haventeeken,
En schuwt uit ijdle vrees het strand;
De zeestroom doet zijn kiel bezwijken, —
De herders beuzlen op de dijken,
En schimpen op zijn onverstand.

Digitized by Google

Ach! 't is niet altoos eigen waarde,
Of verziend oog, of vaste voet,
Die, langs den breeden weg van de aarde,
Ons 't pad der deugd bewandlen doet;
Dien breeden weg pas ingetreden,
Hangt dikwerf van onze eerste schreden
't Geluk der reize alleenlijk af;
En, waar wij immer ook belanden,
Een ander houdt den draad in handen,
Die onze wieg verbindt aan 't graf.

Gij, 't misdrijf en 't verderf onttogen,
Den gierenklaauw der list ontrukt,
Sloegt gij niet dikwerf ook uwe oogen
Op 't pad, waar de ondeugd bloemen plukt?
Misschien is 't voor uw oog verborgen,
Door welk geluk, door welke zorgen,
Gij, zonder blozen, voorwaarts gaat,
En, met een onbesmet geweten,
Ontworsteld uit der driften keten,
Uw oog nu kalm ten hemel slaat?

Digitized by Google

Vergeten zijn die wondre wegen,
  Waar langs ge ontvloodt aan 't bang gevaar;
Die stem, waarvoor de driften zwegen,
  Die u doet knielen bij 't altaar;
Die sterke hand, die uwe handen
Weêrhield van 't heilige aan te randen,
  In wanhoop of in tegenspoed;
Van wees en weduw te onderdrukken,
Der deugd haar' schat, haar eer te ontrukken,
  Te baden in der broedren bloed.

•

Maar daarom stijg toch niet ten zetel
  Des heilgen Regters van 't heelal;
Verdoem uw' broeder niet vermetel,
  Veroordeel niet; beween zijn' val!
Ja reik de hand den moedeloozen;
Verdoof, zoo lang zijn wangen blozen,
  De laatste vonk van braafheid niet;
Laat in 't zachtmoedig oog hem lezen,
Dat hij geen' regter heeft te vreezen,
  Dat hij in u, zijn' redder ziet.

Doch

Digitized by Google

Doch de ondeugd heft haar' trotschen schedel —
En 't aardrijk siddert — stout om hoog;
En al wat goed is, groot en edel
Kwijnt, waar zij haren zwadder spoog;
Is 't dan geen tijd, haar perk te zetten,
Den slangen-kop haar te verpletten,
Tot wraak van al 't bedreven leed;
Gelijk Alcides, de aard' beschermend,
En over 't menschdom zich ontfermend,
Den draak van Lerna sneuvlen deed?

't Is nuttig, ja, 't is grootsch, verheven,
Te stuiten de ondeugd in heur vaart;
Door strenge wraak heur te doen beven,
Is 't heldenhart des eedlen waard;
Maar, 't doet mijn hart van aandrift kloppen,
Maar eedler is 't, de wel te stoppen,
Waaruit de stroom der jammren vloeit;
Het zaad van 't onkruid te verstikken,
Dat eens den landman zal verschrikken,
Als 't op den vruchtbren akker groeit.

Ge-

Digitized by Google

Gelukkig hij, wien 't lot bedeelde,
  Niet met den strengen pligt der wraak,
Maar wien het vaak den boezem streelde,
  Als hij voldeed aan zoeter taak!
Hij, die de jeugd, bij 't woên der driften,
Het goed van 't kwaad mag leeren schiften,
  Den grond verbetert, dien hij ploegt;
Niet, onder de uitgeroeide planten,
Vergeefs gewied aan alle kanten,
  Tot in den donkren avond zwoegt!

Doch, bij het best en edelst pogen,
  Vergeet, vergeet u zelven niet.
Der broedren tranen af te droogen
  Valt hard bij eigen zielverdriet.
Zoo, wie er staan, of wie er vallen,
Mistrouw u zelv': gemeen aan allen
  Is zwakheid, ondeugd, vreugde en smart;
De teedre plant der deugd te kweeken,
Den stam te knotten der gebreken,
  Neme aanvang in uw eigen hart!

Digitized by Google

Ach! zoo veel ramp, zoo veel vooroordeel
  Grijnst nog op 's levens weg ons aan;
Zoo menig pligt, verzaakt om voordeel,
  En zoo veel goeds, nog ongedaan.
Schep moed! leen voor dien last uw schoudren;
Word goed, word beter dan uw oudren;
  Nog eedler kroost worde u gespaard.
Wat ook 't belang en domheid wraken,
De zucht om 't menschdom te volmaken,
  Is d'aanblik zelfs der Godheid waard.

Langs rozen en langs distlen strevend
  Naar zulk een doelwit in 't verschiet,
De regte paden nooit begevend,
  Ontmoedige de togt u niet!
Zoek, schoon de noodorkanen loeijen,
Geen schuilplaats, waar vergiften bloeijen;
  Rein zij de rustplaats, die u wacht;
Geen dag zij vruchtloos ooit verrezèn:
Te huis toch moeten we allen wezen,
  Voor 't naadren van den winternacht.

Digitized by Google

Alomme, waar we onze oogen wenden,
  Zien wij den toestel van den dood;
En wat den vorst, wat zijne benden,
  Wat allen toeft in 's aardrijks schoot.
Eer, langs den stroom der vlugge jaren,
Een eeuw nog half is weggevaren,
  Is ook ons aanzijn reeds voorbij:
Of wel, na korter angst en nooden,
Is 't licht ook aan ons oog ontvloden,
  En bij de ontslaapnen sluimren wij.

Dan stijgt op vleugelen der winden
  De leeuwrik even blijde om hoog;
Maar andre landliên zal hij vinden,
  Die tot hem wenden 't zoekend oog.
Op even lommerrijke dalen
Zal 't maanlicht even helder stralen,
  Bij Philomeles heerlijk lied;
Maar, andre harten zal 't bekoren: —
Ons is dan 't stille graf beschoren,
  Wij sluimren, — wij vernemen 't niet.

Digitized by Google

Een ander zal den schepter zwaaijen
En heerschen over 't nageslacht;
Een ander zal de halmen maaijen
Van 't graan, door ons in de aard' gebragt.
Dan draagt ons kroost (God moog 't behagen!)
Een' ligtren last, dan dien wij dragen,
En, heeft het nog een vaderland,
Dan is 't op onze plaats gezeten;
Maar wij, wij allen zijn vergeten,
En in een' beetren grond verplant.

Eens toch, in welken stand wij leven,
Zal 't oogenblik ons plegtig zijn,
Als zij, die ons zijn bijgebleven,
Staan weenen achter 't bed-gordijn;
Als 't oog, verstijfd, en half gebroken,
Door vrienden-handen wordt geloken,
En zich voor alles krachtloos sluit,
En de adem, onder 't pijnlijk zuchten,
Den engen boezem dreigt te ontvlugten,
Den afgematten gorgel uit.

Digitized by Google

Eens hangt om onzer vrienden leden
  Het aaklig doffe rouwkleed zwaar:
Eens, onze woning ingetreden,
  Deelt vriend en maag in 't lijkmisbaar:
Eens zegt men, met de smart bewogen
Van gade en kroost, uit mededoogen,
  « 't Is alles goed, wat de Almagt doe: »
Doch wendt naar onze baar zich weder,
Slaat de oogen nog eens op ons neder,
  En snikt het laatst vaarwel ons toe.

Ja eenmaal, zijt ge slaaf of koning,
  't Zij uwe heilzon tane of schijn',
Eens zal het plankenhuis uw woning,
  En 't linnenkleed uw tooisel zijn.
Ja, groot of kleen zij thans uw waarde,
De graver werpt een schup vol aarde
  In 't graf op uwe lijkkist neêr:
De klank rolt door de kerkgewelven; —
Hij gaat een' andren grafkuil delven,
  En 't aardrijk hoort uw' naam niet meer.

 Ge-

Digitized by Google

Gelukkig wie dien stond ziet naadren,
En wien het denkbeeld niet vervaart,
Dat bij 't gebeente zijner vaadren
De tijd ook ras zijn stof vergaârt!
De stervling, zich onsterflijk wetend,
En zijn bestemming niet vergetend,
Die groot blijft, waar de driften vliên;
Die, zonder zich zijn' stand te ontveinzen,
En, zonder laf terug te deinzen,
Den dood durft onder de oogen zien.

Hij zal zijn mindren niet verdrukken,
Hij zal niet kruipen voor den dwang,
Noch de onschuld heil en eer ontrukken,
Noch 't onregt vleijen uit belang.
Laat vrij de zon zijn kruin verschroeijen,
Ja laat de beker overvloeijen,
Die lot en leven bitter maakt,
Na 't werkzaam doorgeworsteld leven,
Wacht hij den wenk, die rust zal geven,
Terwijl de zorgende Almagt waakt.

Digitized by Google

Ja de Almagt waak't voor die verlichting,
Die u doet kennen uw waardij:
Volbreng, o stervling, uw verpligting,
Het zij die zoet of bitter zij;
In voorspoed kalm, in rampspoed edel,
Dat nooit uw hart belooning bedel';
Waardeer de waarheid; vlied den schijn;
Bemin uw broedren; ken u zelven;
Eer Hem, die treedt op stargewelven,
En zalig zal uw doodbed zijn.

Digitized by Google

Digitized by Google

DE STAD LEYDEN,

IN DEN AVOND EN NACHT VAN DEN 12DEN VAN LOUWMAAND 1807.

Digitized by Google

Digitized by Google

DICHTERLIJK TAFEREEL

DER STAD

LEYDEN,

IN DEN AVOND EN NACHT VAN DEN 12DEN VAN LOUWMAAND 1807.

'tIs, Leyden, niet om lauwerblåren,
  Besproeid met tranen, die gij weent,
Dat met uw bange rouwmisbaren
  Mijn zangster hare klagt vereent!
'k Verg niet, dat uw bebloede vingren
Het eerloof om mijn' schedel slingren,
  Ten dank voor dichterlijken zwier;
Neen — 't hartverteedrend mededoogen
Vaagt, met uw ijslijk lot bewogen,
  Het stof van mijne ontstelde lier.

Of

Digitized by Google

Of zou de dichtkunst 't hoofd verheffen,
  Bij 't neêrgestormd vernield arduin?
Zou kiesche smaak de harten treffen,
  En bloemen kweeken op uw puin?
Neen, Broedren! 'k wil uw rampen malen,
'k Wil met u banger ademhalen,
  'k Wil treuren met den grijzen Rhijn:
't Is schoon, om 't eer-metaal te strijden,
Maar 't is, waar zijne broedren lijden,
  Des Dichters glorie, Mensch te zijn.

'k Herroep, o Leyden, voor mijne oogen
  Weêr 't avondscheemren van den dag,
Die d'ondergang van uw vermogen,
  En u voor 't eerst in wanhoop zag.
Als God, door zwangre donderwolken,
Den wissen val besluit der volken,
  Dan wordt voor 't minst de hemel zwart;
Als 't menschdom steden wil verdelgen,
Dan zorgt de moeder voor haar telgen,
  Zoo dat zij staal en kogels tart.

Doch

Digitized by Google

Doch kalm en vreedzaam ziet gij naadren
  Den avond, u bestemd ten val;
Alleen de schimmen uwer vaadren
  Voorzien wat lot u treffen zal:
Zoo wierpen, Ruffiberg, uwe eiken,
Die op de Schwitzer rotsen prijken,
  Hun blaadren op de veldhut neêr!
Een schok! een rukwind! 't is vervlogen: —
Het stof verblindt den wandlaar de oogen, —
  Hut, berg, en eiken zijn niet meer.

Maar de Almagt slaat op 't aardsch gewemel
  Op eens een' donkren grammen blik:
Daar beeft en siddert heel de hemel, —
  De Aartsenglen worden bleek van schrik:
God wenkt. — wat zou dien wenk beteuglen? —
De Cherubijn dekt met zijn vleuglen
  En buigt eerbiedig 't aangezigt. —
De hemel zwijgt. — daar wenkt Hij weder. —
Der englen heir knielt zwijgend neder,
  Met de oogen van ons afgerigt.

Digitized by Google

De vlam, de slag, 't gebruis van 't water,
't Gedreun, de val van bint en muur,
't Gegil, 't gekerm, — 't gedruisch, 't geklater
Der daken, aarde, lucht, en vuur
Getuigen, dat de wond geslagen
En toegebragt is, die wij dragen; —
En, nog gebogen op de kniên,
Gevoelen de englen medelijden,
En bidden God voor hen, die lijden,
En wagen 't eindlijk op te zien. —

Ga voort, mijn zangster! maal de ellende,
Den schrik, het jammren, en den dood!
Hoe ieder zich tot de Almagt wendde,
Wien zelfbewustheid overschoot.
Van hier! van hier! gewonde harten,
Wien 't schrikbeeld der geleden smarten
Door de adren 't bloed terugge drijft!
't Zijn de ijslijkheên van Etna's kolken,
Als ze in haar lava smoort de volken,
Die mijne ontroerde nimf beschrijft. —

Digitized by Google

Geen moeder sleet, in Leydens muren,
Met meerder kalmte en zoeter rust,
Dan jonge Elize, vreedzame uren,
Zich zelve van geen kwaad bewust:
Drie lieve kindren zijn de panden,
Die nog met naauwer teêrder banden
Den man verbinden aan de vrouw:
Bij hen het vuur der deugd te ontsteken,
Hun hart en hun verstand te kweeken,
Is 't eenigst, dat zij wenschen zou.

't Is daarom, dat, niet lang geleden,
Twee hunner de eerste school ontving,
Terwijl, met lieve aantreklijkheden,
De jongste aan haren boezem hing. —
Zoo zat zij, nevens haren gade,
En lachte, en sprak van Gods genade,
Van 't huislijk heil, dat zij genoot:
Zij bad, dat God haar kroost mogt sparen,
En 't eens voor Hem in rijper jaren
Mogt leven, als haar echtgenoot.

Digitized by Google

Vergeefs dien wensch tot God gezonden!
Vlugt, droeve! met uw huisgezin!
Reeds neemt het bloed uit wreede wonden
De plaats van 't levensblosjen in;
Het leliewit van hare wangen
Wordt reeds door 't bleek des schriks vervangen:
Verstijfd is oog, en arm, en bloed;
Maar 't lachje op 't vriendlijk aangezigtje,
En 't oog, op haar gewend, van 't wichtje,
Dit leert haar, dat zij vlugten moet.

Zij vlugt naar buiten, ziet verwonderd
Een' bruinen nevel om zich heen:
't Is of het onder 't aardrijk dondert:
Zij hoort der stervenden geween:
Zij hoort der huizen grondslag kraken,
Zij ziet de gevels op de daken
Gestort; — en vaster klemt zij 't kind.
Hier, meent zij, geeft de vlugt geen voordeel;
De groote Regter komt ten oordeel;
Hij komt op vleuglen van den wind.

« God

Digitized by Google

« God," zegt ze, « 'k zal uw zetel naadren,
« En bieden u mijn zuigling aan;
« Daar zal, met sterflijk bloed in de aadren,
« Mijn echtvriend aan mijn zijde staan.
« Maar zal 'k mijn kindren daar ontmoeten,
« Als Cherubijntjes hen begroeten,
« Door 't stof niet in hun vlugt vertraagd?
« Of volgen zij tot u mijn schreden,
« Gelijk zij leefden hier beneden?
« God! 't is een moeder, die het vraagt!»

Daar brengt men wat er was te vinden
Van d' oudsten van haar kindren rij,
Onkenbaar thans voor maag en vrinden,
En vraagt, of dit haar zoon ook zij?
Zij kent hem niet, maar voelt aan 't harte
Dat zij dat kind, met wee en smarte,
Daar onder eens gedragen heeft;
Dat zij, nog sterflijk als voor dezen,
Zoo spoedig nog geen geest zal wezen,
Die voor den troon des Eeuwgen zweeft.

Digitized by Google

Zij zwijmt! maar 't volgend ochtendgloren
Heeft d' andren redding toebereid:
Deze, uit den schoot van 't graf herboren,
Vraagt vader: waarom moeder schreit?
Den ganschen nacht in 't puin begraven,
Waar niemand zijnen dorst kwam laven,
Had, tot het krieken van den dag,
Daar boven hem de bindten rooken,
De slaap het zorgloos oog geloken,
Of hij in 's moeders armen lag.

Zoo sluimren we allen, stervelingen!
Wanneer maar 't blank geweten rust,
't Zij gruwbre stormen ons omringen,
't Zij 's nachts de Zefir 't roosje kust.
Zoo sluimren wij, als 't Alvermogen
Voor ons, met nimmer sluimrende oogen,
Omstuwd van heilige englen, waakt.
Het aardrijk ligge in puin begraven,
't Heelal moog' siddren op zijn naven,
't Is God, die dood of levend maakt!

Digitized by Google

Maar neen, Elize! uw ziels-ontroering
Bij 't lijkje van 't gemarteld kind,
In strijd met uwe vreugd-vervoering,
Als gij den andren levend vindt, —
Maar neen! dat foltren uwer krachten,
In d' allerwreedsten nacht der nachten,
Dat vordert een verheevner lied.
Ik kan, wat de oogen zien, verhalen,
Maar de inspraak van het hart vertalen,
Maar driften schetsen — kan ik niet.

Dat andren 't hart der vaadren schildren,
Omwroetende als 't gewormte in de aard',
Daar driften 't zoekend oog verwildren,
Of 't puin der school hun kroost bewaart.
Die scholen voor verstand en zeden,
Die zoo veel deugd verwachten deden
Van een gelukkig nageslacht, —
Die scholen, oudren, worden tempels
Des Doods, op wier onvaste drempels
Ge uw eigen kroost ten offer bragt!

Is 't niet genoeg, dat stevige eiken,
  Wier lommer 't jeugdig bosch behoeft,
Bij 't woeden van d' orkaan bezwijken,
  Als die op hen zijn kracht beproeft?
Moet ook het rijsje, pas aan 't groeijen,
Dat nu de Lent' voor 't eerst zag bloeijen,
  Met hen, in d' eigen storm, vergaan?
o Schenk dan, als gij tot hen nadert,
Nu zonder bloesem en ontbladerd,
  Hun overschot een' vrienden-traan!

Wie buigt, met de oogen neêrgeslagen,
  Daar eenzaam, 't bang zwaarmoedig hoofd,
Terwijl de vrees voor droeve dagen
  De borst een' diepen zucht ontrooft?
Selinde, in 't huwelijk gezegend,
Daar 't mirt en bloemen om haar regent,
  Wacht reeds op 't moederlijk geluk:
Haast zal zij 't eerste kindje baren:
Och of ze reeds vervlogen waren
  Die uren van gevaar en druk!

Digitized by Google

Die vrees ontperst aan 't oog der droeve
  Een' wrangen stilgeweenden traan:
Het kraambed lacht; — maar ook de groeve
  Grijnst haar en 't kindje gapend aan.
Vergeefs dien kommer te verzachten!
Dat beeld wijkt niet uit haar gedachten,
  Of 't keert met nieuwe klaarheid weêr. —
Daar zinkt zij, met verstijfde leden,
Met vloer en zolder, naar beneden! —
  Daar stort haar woning daavrend neêr.

De hals, de borst, en 't hoofd geschonden,
  Door muur en bind en balk verplet,
Niet levenloos nog door haar wonden,
  Wordt de afgrond haar ten kinderbed.
Daar slaakt natuur de teêrste banden,
Daar wringt van onder de ingewanden
  Zich 't onvoldragen wichtje los.
Geen werkzaam bloed is in zijn longen,
Geen lichtstraal in zijn oog gedrongen,
  Zijn aanzigt draagt geen levens-blos.

Digitized by Google

Hebt ge ooit gevoeld, hoe 't handen-wringen
In zulk een uur u 't hart doorboort?
Hebt ge ooit, gelukkige echtelingen!
Der kindren eersten kreet gehoord?
Hebt gij van uwer gaden wangen
De dropplen zweets ooit opgevangen?
Gezien, hoe 't kind die wangen droogt?
Stort dan weêr nieuwe dankgebeden,
Bij 't zien van zoo veel ijslijkheden,
Die ge aan uw hart te ontrukken poogt.

Maar! hoe die oogen aftewenden,
Dat puin te-onttrekken aan 't gezigt,
Den zetel van zoo wreede ellenden,
Waar onder zoo veel jammers ligt?
Bluscht, bluscht de vlammen, Leydenaren!
Die 't duister pogen opteklaren;
Wier gloed u al uw leed vertoont.
Toledo's schim zweeft in uw muren,
En dartelt, grijnzend, door de vuren,
Om dat in Leyden wanhoop woont.

Neen,

Digitized by Google

Neen, Burgers! ziet met starende oogen,
  Waar niet een enkle traan in blinkt,
Het overschot van uw vermogen,
  Waar op de bouwval nederzinkt.
Ligt zult gij daar uw kroost en vrinden,
Uw vrouwen en uw vaadren vinden;
  En zoo veel gouds, als noodig is,
Om met een zachter aard' te dekken
Die dooden, die geen schatten wekken,
  En 't geld voor hun begrafenis!

Daar zwerft ge, rondom uwen koning,
  Op de ingestorte daken rond;
Op gevels van der oudren woning,
  Waar ge éénmaal 't heil des levens vondt.
Nu ziet, meêdoogend, de een op d' ander:
Nu treurt ge, nu beklaagt ge elkander,
  Thans even arm en even rijk!
En naakt, als bij uw komst in 't leven,
Zijt ge, in 't geen u is bijgebleven,
  Als schepslen Gods, elkaâr gelijk.

Digitized by Google

Ach! als ik dáár den vorst zie weenen,
  Met den berooidsten onderdaan,
En, op het eigen duin van steenen,
  Den adel en 't gebrek zie staan;
Als dáár, vergetend rang en standen,
Zij allen zaam, op voet en handen,
  Rond klautren, in de duisternis;
Als dan hun naam mij klinkt in de ooren,
Dan vraag ik, in mij zelv' verloren,
  Wat menschelijke grootheid is?

Dan antwoordt me, uit gebroken muren,
  Die dreigend wagglen hier en daar,
Nu niet gevaarlijk voor geburen,
  Een stem, of 't die van de echo waar':
« Der menschen grootheid is gelegen
« In 's naasten ramp met nieuwen zegen
  « Te doen verwisslen, als hij schreit.
« In England bloeije 't zeevermogen,
« In Frankrijk roem van 't oorelogen,
  « In Holland — mededeelzaamheid!

Wat

Digitized by Google

Wat moogt gij van die schatten hopen
  Blijmoedig van alom vergroot?
Is 't leven dan om geld te koopen?
  Vermurwt nu 't goud voor 't eerst den dood?
Dat gave God! — dan, Leydenaren!
Zou de aarde op uwen rijkdom staren.
  Waar bleef dan, zoo verborgen, 't goud,
Dat ge, om uw dooden weêr te erlangen,
Niet in uw wallen zoudt ontvangen?
  Waar 't lijk, dat gij beweenen zoudt?

Maar neen! zij blijven vreedzaam slapen,
  Tot, op de wrakken van 't heelal,
Hen, voor een beter oord herschapen,
  God weêr ten leven wekken zal.
't Is slechts om d' armen wees te voeden,
Den naakten voor gebrek te hoeden,
  Te helpen, al wat hulp verwacht,
Dat elk een deel van zijn vermogen,
Op 't outer van het mededoogen,
  Op Leydens bouwval, te offren tracht.

Digitized by Google

Vaak hoort ge, o Rijn, eer ge uwe stroomen
  Met IJssel, Waal of Maas vereent,
Hoe aan uw fel gebeukte zoomen,
  Bij 's winters dwang, de landjeugd weent,
Wanneer, bij loeijende onweêrsbuijen,
Uw schorsen op elkandren kruijen,
  Als gij der dijken trots bestormt;
Als ge onder uwe ontdooide golven
En veld en dorpen hebt bedolven,
  En alles in een zee hervormt.

Verschrikt van zulke treurtooneelen,
  Versmallend, trager dan, uw' vloed,
Belooft gij welvaart meêtedeelen
  Waar Duurstede u bedaren doet.
Reeds hoopt gij, moede en mat van vloeijen,
In kalmte en rust naar 't eind te spoeijen,
  Te storten in den oceaan:
Reeds groet gij dankbaar Leydens muren,
De laatste, die uw golfjes schuren,
  Reeds lacht u Katwijks toren aan.

Maar

Digitized by Google

Maar neen! ook gij moet eerst getuigen
Van 't onheil, dat ge in Leyden ziet:
Eerst moet ge uw' fieren schedel buigen
In 't neêrgebogen waterriet.
Zoo waandet ge ook, regtschapen Grijzen!
Dat haast, gelijk het voegt aan wijzen,
Ge, in rust, van 't leven scheiden zoudt; —
Maar neen! uw lijken en uw gaven
Zijn onder 't stof en de asch begraven,
Dat zelf de dood met schrik beschouwt.

Maar 't zij bij Magums nieuwe muren (*)
Der waatren wreedheid jammren baart,
't Zij ge op de vlam, die wij verduren,
ô Rijn, met felle ontroering staart,
Steeds ziet ge, wat ook moog' verzinken,
Het goud tot hulp der armoê blinken,
Als Neêrland de armoê kermen hoort.
Dit moge u van uw schrik herstellen,
Dit doet uw stroom weêr moedig zwellen,
En trotscher stuwt ge uw baren voort.

Maar

(*) *Neomagum*, bij ons meer bekend als *Nijmegen*, waar te voren het oude *Magum* gestaan heeft.

Digitized by Google

Maar, God! wien zie ik daar, gesloten
　In boeijen, dien de bloedroof streelt!
Zijn 't menschen? zijn 't natuurgenooten?
　Welligt uit Hollandsch bloed geteeld?
Heeft God dan... neen! waar toe hier 't vragen?
Laat ons meêdoogend hen beklagen,
　Die wezens zonder menschlijkheid!
Zoo diep kan zich de mensch verneedren,
Dat zelfs geen tranen hem verteedren,
　Die 't kind op 't lijk der moeder schreit!

Maar 't is te veel! 'k verbeid niet langer
　O Leyden, op uw doodlijk puin:
Vergeef 't uw diep ontroerden zanger,
　O schoone bloem in Hollands tuin!
Ach, als gij eenmaal weêr herrezen
En zijn zult, wat gij waart voor dezen,
　Door hulp van vaderland en vorst,
Toen gij, met uwer burgren benden,
Het dankbaar oog ten hemel wenden,
　Den dank van Neêrland vergen dorst:

Digitized by Google

Laat dan mijn lied uw kindren hooren,
Hoe dof en schor dat lied ook zij!
Dan klink' 't verhaal hun vreemd in de ooren,
En geen van hen geloove mij.
« Neen,» zegg' dan elk, « die ijslijkheden
« Zijn bij onze oudren nooit geleden;
« Met hen waar' Leyden dan vergaan;
« Hoe zouden dan die praalgebouwen,
« Die hier onze oogen thans aanschouwen,
« Op 't Rapenburg te prijken staan?»

Dan daalt misschien, uit hooger kringen,
De geest van een' der vaadren neêr,
Die, sints dien dag, den troon omringen
Van 's werelds eeuwgen Opperheer;
Die toon' hun dan, bij nacht, de zerken
Van hen, die dat herstel bewerken,
En vage van die zerken 't zand;
En zegge: « In die benaauwde tijden
« Toen zorgde 't vaderland voor Leyden;
« Toen zorgde God voor 't vaderland!»

Digitized by Google

MOED EN TROUW.

Digitized by Google

Digitized by Google

MOED EN TROUW.

Ja vloei door de opgezwollen aadren
En doe het hart van aandrift slaan,
Stroom, onverbasterd bloed der vaadren,
En vuur 't gevoel des dichters aan!
Des dichters? neen mijn landgenooten,
De poort der helle is naauw ontsloten,
Of Lerna's draak verheft zich weêr.
Zijn klaauw is aan de boei onttogen,
Het bloed vlamt weêr in de ijslijke oogen,
En zijn vernieuwde woede is geen verbeelding meer.

Digitized by Google

'tIs waarheid, schoon 't een droombeeld schijne,
Dat Frankrijks dappre heldenstoet,
Schoon deugd, geluk en eer verdwijne,
Meineedig 't monster valt te voet.
Dat Frankrijk, hongrend naar de ellenden,
Voor hem, met ingetrapte lenden,
Den slavenhals lafhartig kromt;
Voor hem, dien 's aardrijks vloek verbande,
Den Franschen naam ter eeuwge schande,
Den eed van slavernij en 't knarsend loflied bromt.

Wij droomden, ja, van heil en vrede,
En waanden Neêrland kalm en vrij;
Ontwaakt! verlaat uw legerstede!
De zoete sluimring is voorbij:
Ontwaakt, want de Etna raakt aan 't loeijen:
Weldra zal weêr de lava vloeijen
En zetten gansch Europe in vuur!
De vloed des afgronds is aan 't koken,
De zwaveldamp is losgebroken,
En dreigt vernietiging aan 't aardrijk en natuur.

Maar

Digitized by Google

Maar hoe ook de elementen woeden,
Gij, Holland, beeft niet voor hun kracht!
Gij zijt aan de almagt van de vloeden
Ontwoekerd door ons voorgeslacht;
Zou dan de vloed der oorlogsvlammen
Den heldenarm van 't kroost verlammen?
Neen! Holland beeft voor 't krijgsvuur niet:
Wij weten, als wij moeten bukken,
Wij weten ons den gloed te ontrukken,
Wij kennen d' Oceaan, die ons dan overschiet.

Of zijn wij Franschen, die, betooverd
Door d' aanblik van de ratelslang,
En zonder schot of slag veroverd,
Werktuiglijk kruipen voor den dwang?
Is 't lood en staal in onze handen,
Voor 't heilig regt der Nederlanden,
Dan gansch ontbloot van zwaarte en kracht?
Kiest één van ons voor kroost en gade
De menschonteerende genade,
Van hem, dien de ongenâ van God op 't aardrijk bragt.

Digitized by Google

Wie stelt zoo hoogen prijs op 't leven
  In foltering ellende en schand,
Dat hij 't niet zou ten beste geven,
  Voor kroost en vorst en vaderland?
Ja, beter waar 't, als wij bezwijken,
De smalste duin, de hoogste dijken
  Te zien doorklieven van den vloed,
Dan onder 't ijzren juk te keeren,
Dan vorst en volk te zien verneêren,
En 's dwinglands roovrenrot te mesten met ons bloed.

Schept moed, herboren Nederlanders,
  Vertrouwt op God en 't regt der zaak!
Europa zwaait weêr de oorlogsstanders
  En zweert bescherming, vrede en wraak.
Zou hij, die, midden in de plagen,
Voor ons geluk en hoop deed dagen,
  Uit duister 't licht te voorschijn riep,
De dwinglandij doen zegevieren,
Ons bukken doen voor haar banieren,
En weêr vernietigen, 't geen Liefde en Almagt schiep?

Neen;

Digitized by Google

Neen; Bonaparte! keer vermetel
In 't land, dat u vervloeken zal!
Bestijg den keizerlijken zetel;
Hoe hooger vlugt, hoe dieper val!
Mensch! waant ge alleen, in spijt der volken,
In spijt der zwangre donderwolken,
Het menschdom op den nek te treên?
Al kon heel de aarde uw magt niet breken,
Geen sterflijke arm ons op u wreken,
Van uit den zetel Gods klinkt 't onverbidlijk « Neen!»

De brand, hernieuwd in gansch Europe,
Wordt door uw bloed alleen gebluscht,
Uw ballingschap schonk haar de hope,
Uw dood alleen schenkt haar de rust.
De zee van 't bloed, dat gij deedt vloeijen,
Zal hooger in haar boorden groeijen,
Door nieuwe tranen weêr verdund;
Maar eindlijk zult gij die doorwaden,
Als Tantalus u daarin baden,
Tot dat de ontferming Gods den spaden dood u gunt.

Digitized by Google

'tIs voor den leeuw geen tijd te slapen,
Nu de aadlaar weêr ten strijd hem sart.
Komt, Nederlanders, vliegt te wapen,
Met moed in 't oog, met God in 't hart!
'tGeldt hier uw kindren, 't geldt uw gaden,
Uw have en goed en lauwerbladen,
Uw deugd, uw' vrijheid en uw vorst;
Vliegt naar uw' tempel! kust de graven
Van hen, die u de vrijheid gaven!
En 't juk vermorzle uw kruin, zoo gij dan weiflen dorst.

Maar, broeders! kweeken we in ons midden
Verraders van hun volk en land,
Die Moloch vleijen en aanbidden,
Die wroeten in ons ingewand:
'tZij gulden pronk van staatsiekleeden,
Het plegtgewaad der overheden,
De krijgsrok om hun leên zich plooit,
Het staal, eens moedig opgeheven,
Zij 't eerst in hunne borst gedreven,
En hunne onzalige asch worde in den wind gestrooid.

Maar,

Digitized by Google

Maar, neen! de storm der bange jaren
Heeft lang en schrikkelijk geloeid,
Doch ook den hemel op doen klaren,
En 't giftig onkruid uitgeroeid:
Dien storm zijn wij de vrucht verschuldigd
Des booms, dien aller liefde huldigt,
Die schaduw geeft aan 't dorstig land;
Schoon Neêrland van 't geloei nog huivert,
Die storm heeft onze lucht gezuiverd,
Door hem is de Eendragtsboom in onzen hof geplant.

Oranje en Vrijheid, dus verkregen,
Zijn niet te zwaar, te duur gekocht,
'tHerstel van Neêrland is de zegen
Door Neêrlands lijden uitgewrocht.
Bij 's vorsten- volks- en vrijheids-vrinden,
Zij nog kleinmoedigheid te vinden,
't Is zwakheid, die ons overschiet;
Maar in 't gebied des goeden vaders
Zijn geene volks of landverraders:
Wij droegen 't Fransche juk, maar Fransche harten niet.

Digitized by Google

Al hooren wij in 't hoog gebladert
　　Van 't Haagsche bosch op nieuw d'orkaan,
Al zien wij 't onweêr ook dat nadert,
　　Het jage ons angst noch siddring aan:
Dat onweêr zal in deze streken
Misschien nog eedler bloemen kweeken,
　　't Bereidt nog heldrer zonneschijn;
Het zal den laatsten damp verdrijven;
'tZal onze moed en grootheid stijven:
De slag, die 't ijslijkst loeit, zal ook de laatste zijn!

Zoo zien wij, als, aan 's hemels bogen,
　　De stier zich 't spoor der lente baant,
Somtijds de zon met damp omtogen,
　　Waardoor ze in d'eersten luister taant;
Dan, ja, buigt kruid en gras zich neder
Voor 't dreigend woên van 't buldrend weder,
　　Maar 't koren kiemt en 't bosch wordt groen:
De landjeugd kent dien dierbren zegen;
Zij wacht den zonneschijn en regen,
Die vruchten schenken zal en 't aardrijk juichen doen.

24 Maart 1815.

Digitized by Google

VREUGDE EN DANKBAARHEID.

Digitized by Google

Digitized by Google

VREUGDE EN DANKBAARHEID.

Zoo is dan, trouw aan pligt en eeden
En vorst en volk en vaderland,
De leeuw het strijdperk ingetreden,
En heeft den tijger aangerand.
Zoo heeft hij nu dan in de plassen
Van 's vijands bloed zich rein gewasschen
Van vlekken, die hij schuldloos droeg.
Hij zag weêr de onverbreekbre keten,
Hij heeft die fier van een gereten,
Toen hij zijn' forschen klaauw in 't hart van 't monster sloeg.

Ja,

Digitized by Google

Ja, van dien strijd hing dood of leven,
  En slavernij of vrijheid af.
Reeds was de vuist weêr opgeheven,
  Die ons aan 't schandjuk overgaf.
De heiligheid van 't graf der vaadren,
Het Hollandsch bloed in jeugdige aadren
  Van 't kroost, der Godheid afgebeên,
Ja goed en bloed en vrij geweten,
En lauwerkrans of slavenketen,
'tHing alles aan dien strijd, dien bangen strijd alleen.

Ach, als de woeste kracht der baren,
  Door storm en winden fel beroerd,
Het schip in bange zeegevaren
  Door klippen en door rotsen voert;
Als eindlijk, feller nog ontstoken,
De branding, die den vloed doet koken,
  Het schip weêr stuwt naar de open zee;
Als, schijnbaar op het want verbolgen,
De storm het doet de reis vervolgen
En 't anker werpen op een kommerlooze ree.

Wat

Digitized by Google

Wat is dan taal, wat zijn de woorden,
 Voor 't scheepsvolk van den dood gered?
Wanneer 't op vruchtbre en gastvrije oorden
 Zijne eerste veilge schreden zet;
Dan uit de mond geen zwakke klanken;
Dan kan het hart alleen slechts danken;
 Dan zwijgend zien ze elkander aan;
En naauwlijks kan de borst gehengen
Het « dank zij Gode » voorttebrengen,
Terwijl het oor nog suist van 't hooploos « wij vergaan. »

Wij zagen — waartoe 't ons te ontveinzen? —
 Reeds voor den losgebarsten vloed
De Duitsche legerbenden deinzen,
 In weêrwil van hunn' taaijen moed:
Wij zagen 't bloed der Britsche helden
Reeds stroomen over Neêrlands velden,
 In 't gruwzaam grimmen van den nood;
En Wellington angstvallig staren
Op de ebbe en vloed der legerscharen,
En Blucher onder 't ros in de armen van den dood.

Wij

Digitized by Google

Wij zagen Neêrlands jongelingen,
  Aan strijd en krijg nog ongewoon,
Zoo trouw hun legerhoofd omringen,
  Als ware elk hunner 's vorsten zoon.
Maar schoon hun moed niet weet van wijken,
Wat baten Hollands hechte dijken,
  Als de oceaan zich op hun stort?
Hoe, God! hoe langer nog gestreden?
Nu Willem, door hen aangebeden,
De hoop van vorst en volk, door 't lood getroffen wordt!

Maar hoe! moest eerst dat bloed dan vloeijen,
  Dat heerlijk bloed uit Nassaus stam!
Eer weêr de lauwren mogten groeijen,
  Bestand in 't woên der oorlogsvlam?
Dat bloed vloeide in het hart der braven
Nu over! Belgen en Bataven
  Bezielde 't; 't riep ter wraak, ten strijd!
Dat bloed, voorheen de schrik van Spanje,
Was nu aan Pruissen en Brittanje,
Was Holland en Europe en 't menschdom toegewijd.

Hoe!

Digitized by Google

Hoe! is de zucht voor 't dierbaar leven,
  O helden, bij U uitgedoofd?
Ja, wellust acht gij 't nu, te sneven
  Ter wraak, ter redding van dat hoofd:
Dat hoofd, dat in de krijgsgevaren
Voor Neêrlands jonge legerscharen
  Ten zwaard, ten schild, ten vaandel was;
Bebloed, toen de overwinning 't kroonde,
Kalm, toen hij vriend en vijand toonde,
Dat Neêrland vorsten heeft, groot als Leonidas.

Mijn kindren! als ge in later dagen,
  Op Hollands grond, van jammren vrij,
Vergeefs zult naar de sporen vragen
  Van 't vloekgespan der slavernij;
Als ge eenmaal, zonder u te buigen,
Als nijvre bijen, honig zuigen
  En gaâren zult voor volk en land,
En, vreedzaam rustend in uw woning,
Uw gaden, kroost en dierbren koning
Bemint, en zalig ziet door 't heil van d'eendragtsband;

Zegt

Digitized by Google

Zegt dan, aan kalmen disch gezeten,
Waar 't klein gezin u vrolijk maakt,
Als ge ongebedeld brood zult eten,
En Hollands haring dubbel smaakt,
Zegt dan, — en zorgt dat uwe kindren
Door jok en boert uwe ernst niet hindren, —
Ja zegt met warmen ademtogt,
Terwijl uw dankbaar oog hem huldigt:
« Dit zijn we aan Willem nog verschuldigd,
Aan Willem, 's Konings zoon, die op den Viersprong vocht!»

Ja, tuigt het dwinglands vloekgenooten,
Gewoon aan plundring, moord en strijd,
Waar gij het voorhoofd hebt gestooten,
Door wien ge in 't woên beteugeld zijt!
Maar neen, verachtelijke horden!
Uw lofspraak zoude een schandlied worden,
Het volk van Neêrland gruwt er van;
Het Schoon Verbond zal voor ons spreken;
't Schept ons een eeuwig eereteeken;
Daar ving de doodstuip aan van 's dwinglands eedgespan.

Digitized by Google

Ja daar, ja daar, regtschapen Koning,
   Daar heff' zich de eerezuil omhoog!
Daar blink' de luister van uw krooning
   Het u beminnend volk in 't oog.
Heel 't volk zal lauwerkransen vlechten,
En ze aan die heilige eerzuil hechten,
   En strooijen palmen aan haar' voet.
   't Zal daar uw beeldnis op graveren
En in haar schaduw dankbaar eeren
Die zonen, die dit land verlosten door hun bloed.

Daar brengt met mild ontsloten handen
   Heel Neêrland hulp en hart bij een,
En goud en schat als offeranden,
   En troost en raad als dankgebeên.
Gewonden! Nassau's lotgenooten!
Ziet daar de heulsaps bron ontsproten,
   De dankbre tombe op 't heldengraf;
Daar zal zoo meenge wond genezen:
Daar oudren, weduwen en weezen,
Daar droogt de vrijheid en de roem uw tranen af.

Digitized by Google

De vrijheid zal ons erf bewaken,
Zij is de steun voor 't Vaderland,
Zij doet ons rijke vruchten smaken
Van 't loof in Neêrlands tuin geplant.
Dat loof zal tak en wortel schieten,
En Neêrlands Maagd zal rust genieten,
En steunen op de hechtste zuil.
De tuinleeuw zal zijn manen krullen.
Wee hem, die voortaan hem doet brullen,
En zich ten offer biedt aan zijn' ontboeiden muil!

24 Junij 1815.

Digitized by Google

MENGELDICHTEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

DE ERNSTIGE JOKKERNIJ.

NAAR HET FRANSCH VAN
DEN ABT *DESMARAIS.*

Eens in een grot, bij kabblend water,
  Terwijl des herders teedre klagt
Zich paarde aan 't murmlend stroomgeklater,
  Dat met zijn zorg en kommer lacht,
Of hij zijn schoone mogt belezen,
  Zong Thirsis weêr zijn melodij:
« 't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen,
  En 't is te veel voor jokkernij!»

Digitized by Google

Wanneer het toppunt van mijn lijden
  Mij treurig en naargeestig maakt,
Dan komt uw gunst mijn hoop verblijden,
  Dan is 't of gij mijn min niet wraakt;
Maar naauwlijks is mijn hoop verrezen, —
  Of gij zet alles weêr ter zij;
't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen,
  En 't is te veel voor jokkernij.

Als ik uw oor door 't lied kan kluistren,
  Dat ik u onlangs heb vereerd,
Zie ik u wel aandachtig luistren,
  Naar 't geen mijn liefde u klagend leert;
Maar door mijn lessen onderwezen,
  Wendt gij uw oor terstond van mij: —
't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen,
  En 't is te veel voor jokkernij!

Digitized by Google

Als ik u versch geplukte rozen
  Tot een geschenk der min vereer,
Zie ik die aan uw' boezem blozen;
  En ziet gij vriendlijk er op neêr;
Maar, wil ik zelf ze in orde lezen,
  Naauw raak ik van uw straffen vrij,
't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen,
  En 't is te veel voor jokkernij!

Als 'k mij door ijverzucht voel kwellen,
  En u vertrouw al wat ik ducht,
Dan poogt gij mij gerust te stellen,
  En lacht gij om mijne ijverzucht;
En nogtans, zonder praat te vreezen,
  Danst gij met andren vrij en blij;
't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen,
  En 't is te veel voor jokkernij!

Digitized by Google

Somwijlen lees ik in uwe oogen,
Dat toch de min, die mij beheert,
Ook op u oefent een vermogen,
Dat heel de wereld dankbaar eert;
Maar vraag ik u, mijn uitgelezen!
Slechts om één' kus — dien weigert gij: —
't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen,
En 't is te veel voor jokkernij.

Somtijds wordt me alle vrees benomen,
Wanneer mijn min uw hart vernoegt,
Als ge op de zachte schors der boomen
Mijn' naam en d' uwen zamenvoegt;
Maar, schoon daartoe geen grond kan wezen,
Schendt gij ze zonder medelij; —
« 't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen
En 't is te veel voor jokkernij!»

Digitized by Google

Eer hij zijn klagt had afgebroken
  Hervat aldus zijn herderin:
« Zijt ge in der daad in toorn ontstoken,
  Of neemt ge een proef van mijne min?
Verban toch uw gestadig vreezen,
  'k Bemin u, wees gerust op mij:
't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen,
  En 't is te veel voor jokkernij!»

Maar ziet, een boschgod, die deez luiden
  Bespiedde in 't digtste van het groen,
Niet wetend wat dit moest beduiden,
  Besloot hetzelfde als zij te doen;
En spottend met een lagchend wezen,
  Ging hij aan 't zingen juist als zij:
« 't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen
  En 't is te veel voor jokkernij!»

Digitized by Google

Door heel het dorp in weinig dagen
  Verspreidde zich dit raar geval,
En 't liedje kon, zoo 't scheen, behagen,
  Aan de bewoners van het dal;
Elk, om zijn meisje te belezen,
  Zong toen de nieuwe melodij:
« 't Is niet genoeg, zoo 't ernst moet wezen,
  En 't is te veel voor jokkernij.»

Digitized by Google

AVONDGEDACHTEN,

BIJ HET AFSTERVEN

VAN EENEN

VRIEND.

De zon, met purpren gloed,
Zinkt schoon aan de avondkim, verschuilt zich in den vloed;
De westewind speelt zacht door ritslende olmenblåren:
De stervling wendt het oog omhoog,
En blijft op 't blaauw azuur met stil genoegen staren
Van 's Hemels boog!

Maar

Digitized by Google

Maar 't vooglen koor kweelt niet,
Men hoort slechts hier en daar der tortlen droevig lied,
Die om 't verloren gaaike in 't eiken lommer weenen,
Geen leeuwrik, die naar 't nestje snelt;
Het liggend rundvee loeit verlegen om mij henen,
En treurt op 't veld!

Treur tortel, treur in 't hout!
Gij droeve rundren treurt! Die toon weêrgalm' door 't woud!
Gij lieve boschjes treurt en laat de bladren hangen!
Geen herder speel' zijn avondlied!
Hoe schoon ook de avond zij, voor zijne blijde zangen
Voegt deze niet!

Hem, wien dit vreedzaam oord
Zoo dikwerf heeft vermaakt en door zijn schoon bekoord,
Wien menig avondstond in 't lommer zag verbeijen,
Hem ziet ge, o boschjes! nimmer weêr!
Treurt stille beemden treurt! treurt grazige valleijen!
Hij is niet meer!

o Rijn!

Digitized by Google

o Rijn! vloei zachtkens heen,
Stem tot het treurgeluid uw golfgeklots. Vereen
U met den tranenvloed, dien gade en kroost hier plengen:
't Zal hun welligt tot balsem zijn,
Als gij dat offer naar het eenzaam graf wilt brengen!
Spoei voort o Rijn!

Klim eindloos starrenheir!
En gij o zilvren maan! klim, spiegel u in 't meir;
Wend herwaarts uw gelaat! schijn op deze oorden neder!
Beschijn het nietig overschot
Van hem, wiens vrije ziel, op serafijnen veder,
Reeds zweeft bij God.

Als gij het graf beschijnt,
Waar echtgenoote en kroost, wanhopend treurt en kwijnt,
Blink dan o Hemelpracht hen met uw' glans in de oogen,
Dat zij, bedrukt, u glinstren zien,
Dan zult gij hunne ziel, met bittre smart omtogen,
Vertroosting biên!

Dan

Digitized by Google

Dan houden zij 't gezigt
Hier uit deez nietige aard' naar beter oord gerigt,
En juichen, daar daar staan de grenzen van het lijden.
Hoe fel de ramporkaan ook woed',
Dit Hemelsch schouwspel geeft hun, die met rampen strijden,
Vernieuwden moed!

Dan juichen zij: geen nood
Schoon de onverzoenbre dood den ijzren slagboom sloot
Voor hem den waardsten, ja den liefsten onzer panden,
Zijn ziel, nu van geen leed bewust,
Leeft, daar hem smart noch dood noch onheil aan zal randen
In zaalge rust!

En schoon wij nog op aard'
Ten doel staan voor de smart, die ons zijn scheiding baart,
Dat aklig denkbeeld moet ons harte niet doen vreezen;
Daar woont de Schepper van 't Heelal;
't Is God, der weeuwen gâ, de vader aller weezen,
Die zorgen zal!

Digitized by Google

Hoe schoon 't gestarnte blinkt
Eens toch verschijnt de dag, dat al zijn luister zinkt,
En weêrkeert tot het niet, waaruit het was getogen;
Maar wij, wij zullen, vrij van pijn,
Daar, hooger dan die ster en 's Hemels blaauwe bogen,
Onsterflijk zijn!

Blink dan in volle pracht,
O talloos starrenheir en tart der eeuwen magt,
Tot God u weêr tot niet, uw' oorsprong, zal doen keeren;
Tot ons de dageraad verbeidt,
Die aardsche vreugde en smart voor altijd af zal weren
In de eeuwigheid!

1795.

Digitized by Google

IN HET

ALBUM

VAN DEN HEERE

ABRAHAM DE VRIES.

Ligt zullen we, o de Vries! op 't kronklend pad van 't leven,
  Vereend op 't zelfde spoor en met elkander gaan;
Doch ligt ook zullen wij naar 't eigen rustperk streven,
  Maar verre van elkaâr en langs verscheiden paân.
Zoo lang wij dan elkaâr door mond en daden toonen,
  Dat onderlinge trouw geheel ons hart gebiedt,
Zoo lang zal 't waar geluk in onze muren wonen;
  De vriendschap baart de kalmte en vreest de stormen niet.
Maar als eens de ouderdom en haar gevolg u wenken,
  En niets dan dit geschrift van mij u overblijft,
Mogt gij dan zoo gerust aan uwen vriend nog denken,
  Als hij hier thans dit pand van zijne vriendschap schrijft.

Digitized by Google

DE WINTER.

Drijf met ongestuime vlagen
  Vrij de jagtsneeuw over 't veld,
Wintervorst! uw harde slagen
Mogen beemd en woud doen klagen
Over de al te gure plagen,
Waar ge kruid en plant en loover
  In een' ijzren band door knelt.

Doe

Digitized by Google

Doe uw woeste krachten blijken
  Ter verdelging van het land;
Doe de fel gebeukte dijken
Voor den watergang bezwijken;
Doe geluk en welvaart wijken
Uit de diep verdronken beemden
  Met de wintertarw beplant.

Kleed in donker graauwe luchten
  Heel den hemel de aarde in sneeuw!
Doe den armen landman vlugten,
't Ergst voor kudde en akker duchten,
Als hij zijne bange zuchten
Paart aan 't loeijen van den doorbraak
  En der raven hongerschreeuw.

Haast toch zal de lent' herleven,
  Opgetooid in welig groen,
Die de ras ontdooide dreven
Weêr met graan en bloem doorweven,
Eend en zwaan het riet hergeven,
En het nest zal op doen bouwen,
  Om haar jongen uit te broên!

Haast

Digitized by Google

Haast verspreidt de roos haar geuren,
  Waar men nu geen loover vindt;
't Knopje zal zich opwaarts beuren
En het bloempje, rijk in kleuren,
Zal de teedre zwachtels scheuren,
Die zijn vroege jeugd beschermden
  Tegen 't loeijen van den wind!

Drijf dan nu met woeste vlagen
  Vrij de jagtsneeuw over 't veld,
Wintervorst! uw harde slagen
Mogen beemd en woud doen klagen
Over de al te gure plagen,
Waar gij kruid en plant en loover
  In een' ijzren band door knelt!

1801.

Digitized by Google

OP EENEN VROEGEN LENTEDAG

NA AANHOUDENDEN STORM,

AAN MEVROUW

HELENA HODSHON, WEDUWE ARNTZENIUS,

NA DEN DOOD HARER DOCHTER

AGNETA ADRIANA.

Zoo houdt in 't eind de stormwind op
En schudt niet meer den fieren top,
En buigt niet meer den stam van beuken en abeelen;
Het grasje spruit uit de aarde voort;
Daar 't door de dorre bladren boort,
Tot feestgewaad en tooi der lente en haar gespelen!

Ont-

Digitized by Google

Onttrek dan nu aan leed en rouw,
o Kinderlooze weduwvrouw!
Uw oog, van tranen rood, uw borst vermoeid van zuchten,
Laat op zijn' wenk, die wijs en goed
Het bitter altijd mengt met zoet,
Uw wanhoop en verdriet voor troost en rede vlugten.

Maar, zegt gij, schoon de storm bedaar',
Mij is de lente doodsch en naar!
Die storm wierp 't boompje neêr, dat mij ten wellust bloeide;
Wat baat mij 't groen van veld en woud,
Als 't oog slechts 't dorre loof aanschouwt,
Dat hij ter aarde wierp, toen hij zoo aklig loeide.

Of schenkt de lente, schoon zij keer',
Mij ooit mijn kind, mijn dierbre weêr?
Of ben ik sints dien storm niet eenzaam en verlaten?
En, daar het graf haar lijk omsluit,
Wat kan toch 't geurigst lentekruid
En 't allerschoonst gebloemte op hare zerk mij baten?

Digitized by Google

Neen droeve! neen, in dezen hof,
Hier, waar de orkaan uw boompje trof,
Hier kan geen zomerlucht uw bang gemis verzachten;
Wat eens de wreede storm hier velt,
De zomerzon verschroeit op 't veld,
Heeft hier geen' nieuwen bloei, geen ander loof te wachten.

Maar is er dan geen ander oord,
Waar storm noch winter 't bloeijen stoort
Der boomen, die, verplant, hun kruin ten hemel heffen;
Die, boven sterren, zon en maan,
In eeuwgen luister bloeijend staan,
Van storm en winden vrij, die hier de wouden treffen?

Onttrek dan nu aan leed en rouw,
Toch niet van God verlaatne vrouw!
Uw oog van tranen rood, uw borst vermoeid van zuchten,
Laat op zijn' wenk, die wijs en goed,
Den tijd door de eeuwigheid verzoet,
De droefenis van de aard' voor vreugd des Hemels vlugten!

1804.

Digitized by Google

TER VERJARING

MIJNER LIEVE

ECHTGENOOTE.

24 FEBRUARIJ 1805.

Wordt het door 't verstand veroordeeld,
  Is het dweeperij en waan,
Is het slechts der oudren voorbeeld,
  Die ons dwaas zijn voorgegaan;
Dat wij vergenoegd herdenken
  Aan onz' eersten levensdag,
Dat elk een dien gaarne vieren,
Gaarne met een bloempje sieren,
  Gaarne welkom heeten mag?

Digitized by Google

Dat we aan vreugd ons overgeven,
  Telkens als een dag verjaart,
Die, ten tooi op 't pad van 't leven,
  Ons een roosje bragt op de aard';
Dat dit denkbeeld ons de handen
  Van een' vriend meer klemmen doet;
Dat wij dan, met meer verrukken,
Gade en kroost in de armen drukken,
  Kussen met een' warmer gloed?

o Gij weet het, lieve gade!
  Welk een antwoord ik hier geef:
Dat ik, vroeg in 't jaar en spade,
  Voor en door u vrolijk leef;
Dat toch soms een moeilijk uurtje
  Mij bezwaart met boezemleed,
Maar mijn hart, op zulk een' morgen,
Allen angst en moeite en zorgen
  Bij uw vrolijk feest vergeet!

Zou–

Digitized by Google

Zoude ik niet den dag gedenken,
 Die voor 't eerst uw wieg bescheen,
Hem geen dankbre hulde schenken,
 D' oorsprong mijner zaligheên?
Hem, wien ik het aanzijn danke
 Van mijns levens hoogste vreugd,
Die, in hopen en in vreezen,
Voor mijn' ouderdom moog' wezen
 Wat zij thans is voor mijn jeugd?

't Aanzijn, dat in zorg en kommer
 Mij bemoedigt en verlust,
Even als het eikenlommer,
 Waar de wandlaar onder rust.
't Aanzijn, 't welk, wat ons begeve,
 En of 't noodlot dreige of vleij',
Altijd aan mijn' boezem heilig,
Altijd in mijn liefde veilig,
 't Brandpunt mijner wenschen zij.

Digitized by Google

't Aanzijn, dat, door God gezegend,
Mij dien zegen smaken doet,
Waardoor 't op mijn paden regent,
Wat de hemel schenkt voor goed;
't Welk een trits van lieve kindren
't Hartbetoovrend aanzijn gaf,
Kindren, wien, in heel hun leven,
God hetzelfde hart moog' geven
Dat Hij aan de moeder gaf!

Ja! en wat toch, lieve gade!
Wensch ik beter elken dag,
Dan dat altijd Gods genade
In uw kroost u zeegnen mag!
Dat, wat immer moge ontbreken,
Aan 't geen ik u schuldig ben,
't Kroost, dat uwe schoot mij baarde,
Bij uw moederlijke waarde,
Kinderpligt en deugd erkenn'.

Digitized by Google

Drink, daar 't kroost rondom u schittert,
In het vreedzaam huisgezin,
't Zoet des levens, onverbitterd,
Uit vernoegdheids beker in!
't Vergenoegen, o mijn dierbre!
Worde en zij en blijve uw deel!
Poog, wat God onthoudt, te ontberen,
Wat Hij toestaat, te waarderen;
Wat genoeg is, is toch veel!

Zoo zal 't uwe rust niet storen,
Wat u immer moge ontgaan;
Gaat er eenig heil verloren,
De Almagt vult dat ledige aan.
Denkt ge aan haardsteên, vrienden, oudren,
Welker bijzijn gij ontvloodt,
Poog dat, dierbre, weêr te vinden,
In uw telgen, in uw vrinden,
Alles in uw' Echtgenoot!

Digitized by Google

Komt, geliefde dischgenooten!
  Ongeveinsde vriendenrij!
Helpt de vreugd van 't feest vergrooten!
  Zet der blijdschap leven bij!
Vult met hartlijkheid de glazen
  Bij dit feest der huwlijksmin!
En drinkt allen met mij mede:
'tVaderland zij kalmte en vrede!
  Zegen zij mijne Echtvriendin!

Digitized by Google

AAN MIJNE VRIENDEN

BIJ HET

GEBOORTEFEEST

VAN MIJNEN ZOON

D. J. A. ARNTZENIUS.

Hoe gaarne beantwoordde ik vrienden! uw lied;
Maar arbeid en zorgen vergunden 't mij niet;
Gij pluktet wel bloempjes, mijn telgje ten tooi;
Maar ach! mijne lier hangt den winden ter prooi.

Dan,

Digitized by Google

Dan, hoe ook het noodlot, met rustloozen zwaai,
In voorspoed of kommer, zich wentele of draaij',
Wat pligt me ook ontzegge van huislijk vermaak,
Deez dag is me een feestdag en 'k rust van mijn taak!

Dien wijde ik der vriendschap, dien wijde ik der vreugd!
Dien wijde ik mijn gade en het kroost mijner jeugd!
Dien feestdag der liefde, — dien — vrolijk te moê',
Dien wijde ik mijn zoontje, den zuigeling toe!

Gelukkig zijn ouders, gelukkig is 't kind,
Door ouders gezegend, door vrienden bemind,
Die moedig, op 's levens soms moeilijke baan,
De dorens vertreden, de stormen weêrstaan!

Zoo vond hij, de jongste, die tot ons behoort,
Zoo vond hij reeds vrienden in 't uur der geboort';
't Was vriendschap, die 't eerst op hare armen hem droeg,
't Was trouw, aan wier boezem zijn hartje 't eerst sloeg!

Van

Digitized by Google

Van hen leer hij leven gerust en verheugd,
Zijn vrienden tot eer en zijn ouders tot vreugd;
Van ons moog' hij leeren, in lief en in leed,
Dat nimmer de brave de erkentnis vergeet!

Hij leer' van u allen, zijn pligten getrouw,
Erkentlijk in voorspoed en moedig in rouw;
Wat ook zijn bestemming, zijn lot hier moog zijn,
Te denken en waarheid te schiften van schijn.

Om leed noch om lief, en om lief noch om leed
Zijne eer te verzaken, te schenden zijn' eed;
Dat deugd en dat waarheid zijn harte bewoon',
Al ware ook de vloek van heel de aarde het loon.

Hij leev' zonder blozen in hut of in hof;
Hij sterv' zonder wroeging; al 't andre is maar stof;
Al 't andre verzoet of verbittert zijn lot;
Maar maakt hem niet dierbaar bij menschen en God.

Al-

Digitized by Google

Alleen vind' hij vrienden op al zijne paân,
Gelijk thans zijne ouders, zoo treff' hij die aan!
Met hen smaak' hij 't dubbel van vreugde en geluk,
En drage de helft slechts van onheil en druk!

Wanneer ook de rust schaars ontfronst zijn gelaat,
Wanneer schier geen roosje op zijn' weg meer bestaat;
Wanneer ook zijn boezem voor blijdschap zich sluit,
Der kommer en zorgen der tijden ten buit;

Dan zie hij rondom zich en vind' daar een' kring,
Zijne achting nog waardig, 't zij groot of gering,
Dan vinde hij naast zich een deugdzame vrouw,
Zijn voorbeeld in liefde, zijn voorbeeld in trouw!

Of, wordt hier zijn weg steeds met rozen bestrooid,
Zijn hoofd door 't geluk hier met bloemen getooid,
Ook dan zie hij om zich, en vinde aan zijn' disch
Een' kring, hem zoo dierbaar, als deze aan ons is!

Digitized by Google

Dan neem' hij den beker en zegg' met één woord:
« Zoo vrienden! was 't feest ook bij mijne geboort';
« Ook toen was men vrolijk, onschuldig en blij,
« Al was men, als thans, niet zoo vreedzaam en vrij!»

Ja! dat moog' hij zeggen met dankbaar gevoel!
Dat, vrienden, blijve eeuwig mijn wensch en zijn doel!
Dan drink hij dien beker, en lees weêr dit lied!
En denke aan ons allen, en — bloze dan niet!!

Digitized by Google

AAN MIJNEN VRIEND

J. VAN WALRÉ;

MET MIJN GEDICHT OP

KENAU SIMONS HASSELAAR.

Ontvang mijn vriend! dit handvol lauwerblaadren,
Door mij ten tooi van Kenau's graf geplukt!
Het eerlijk bloed van vrije en groote vaadren
Vloeit nog bij u door opgezwollen aadren,
Wanneer het kroost hunne eerzuil nederrukt.

Een

Digitized by Google

Een dankbre traan blijft op de kaken hangen,
Wanneer ons oog in vroegre jaren ziet;
Het heden werpt ons 't schaamrood op de wangen;
En ach! wie durft naar laatren tijd verlangen?
Wie vriend! wie beeft voor 't lot der toekomst niet?

Bleef ons nog de eer, 't gevoel van eigen waarde,
Waar alles ons verlaat, voor 't minst ten troost;
Maar ach! dat volk, dat zooveel wondren baarde,
Wroet zonder kracht in blinkend slijk der aarde
En bouwt daarop de schandzuil voor ons kroost!

Ons kroost... zal ook hun knie, hun hals zich buigen?
Zal ook hun mond, bij 't knellen van het juk,
't Vergif der weelde uit dorre heesters zuigen?
Zal 't voorgeslacht ook tegen hen getuigen?
Acht ook ons kroost de deugd min dan 't geluk?

Laat ons voor hun behoud geen' wensch dan voeden,
Benijden wij dan niet hun lijk aan 't graf
Neen! staan wij dan, schoon onze harten bloeden,
Wanneer 't gewormte knaagt, de stormen woeden,
Erkentlijk hen aan hunnen Schepper af!

Julij 1808.

Digitized by Google

AAN MIJNE LIEVE

ECHTGENOOTE

OP HAREN

VERJAARDAG,

24 FEBRUARIJ 1809.

Eindlijk sierde een blijde lach
'T Ochtendkrieken van den dag,
Vaak verwelkomd door uw gade,
Als een pand van Gods genade;
Eindlijk is de storm gestild
En de lucht werd zacht en mild.

O!

Digitized by Google

O! voor ons sloeg 't buldrend weêr
Niet een enkel spruitje neêr,
Schond geene enkle van de rozen,
Die daar op de kaken blozen
Van ons lief aanminnig kroost,
Onze blijdschap, onzen troost.

In den huisselijken kring
Staat geen plant, die leed ontving;
't Knopje van de hoop blijft groeijen;
Bloempjes van genoegen bloeijen,
En de distels hier en daar
Steken niet en dreigen maar!

Zie, hoe nog 't geboomte leeft,
Dat ons zachte lommer geeft,
Ook in hunne winterdagen;
Barre en ongestuime vlagen
Mogen woeden om hun kruin,
Nog versieren zij den tuin.

Digitized by Google

Dank, ja! dank met hart en mond,
Hem, die zegende onzen grond,
Die de stormen doet bedaren,
Die den hemel op doet klaren,
Onzen hof zoo mild bedrenkt,
Ons zoo schoone bloemen schenkt:

Wandlen wij, zoo lang Hij 't wil,
Hand in hand gerust en stil!
Dreigt het Noorden ons met buijen,
Dierbre! helder zien we in 't Zuijen
Steeds de zon der liefde staan,
Zoo lang als wij zamengaan!

Digitized by Google

AFSCHEID

AAN MIJNE

HAARLEMSCHE VRIENDEN.

Dikwerf, vrienden, schonk uw bijzijn,
  Schonk de gulheid van uw' kring
Ons in voorspoed nieuw genoegen
  En in leed verademing;
Met ons deeldet gij de rozen,
  Die gij ergens bloeijen zaagt,
En uw hand heeft vaak de rimpels
  Van ons voorhoofd weggevaagd.

Digitized by Google

We offren u geen wierookgeuren
Op 't altaar der dankbaarheid;
We offren niets dan zuivre bloempjes
Waar ons hart den geur op spreidt.
't Was het lot, dat ons vereende;
Wat ons scheidt is ook het lot;
Maar de stem der ware vriendschap
Is de ware stem van God!
Met der vriendschap schoonste rozen
Hebt ge ons levenspad bestrooid,
Laat er, wat verdort, verdorren,
Neen! die rozen dorren nooit;
Neen, die zullen immer bloeijen,
't Zij in storm of zonneschijn,
Die behouden de eigen geuren,
Of we van — of bij u zijn.
Welig bloeij' het dierbaar plekje,
Waar die rozen zijn geplant,
Wij wij zullen daaraan denken
Als hun kweek, hun vaderland.

Som-

Digitized by Google

Somtijds zullen wij 't herzoeken,
  Zien of kalmte daar nog woont,
Juichende als uw vrolijke aanblik
  Ons nog de eigen bloemkweek toont.
Volgt ons voorbeeld, komt ze zoeken,
  Ziet haar bloei in ander oord,
En wij menglen dan de rozen
  Van het Spaarne en Amstels boord.
Dan nog klinke zonder zuchten
  Dikwijls ons vereenigd lied,
En wij schenken aan elkander
  Menig een vergeet mij niet!

1811.

Digitized by Google

AAN MIJNE
VRIENDEN.

IN APRIL 1812.

Vrienden! die, bij 't ijslijk waaijen,
Huilend door het slingrend want,
Daar de winden telkens draaijen,
Dobbert tusschen zee en strand,
Blijft kloekmoedig, blijft laveren,
Ge ankert op de reê nog niet,
Neen! gij moet nog sturen leeren,
Op den togt, die overschiet.

Is

Digitized by Google

Is 't tot nog toe meêgeloopen,
Hebt ge voor den wind gehad,
Blijft dan nog op kalmte hopen,
Schoon de branding 't zeil bespat:
't Onweêr trof geheele vloten,
Gij zeilt nog door klippen voort,
Gij hebt nog uw togtgenooten
Nog uw eigen volk aan boord.
Hebt dan ook nog lust in 't zeilen,
Grijpt het roer, als 't vinnig waait;
Zorgt de gronden steeds te peilen,
Reeft, wanneer de wind wat draait.
Vreest niet de ongestuime baren
Van de wit besneeuwde zee;
Weinig zegt het spelevaren
Op een gladde en effen reê;
Maar wanneer de woeste winden
't Water storten over 't dek

En

Digitized by Google

En ons oog geen plank kan vinden,
  Zonder schade of zonder lek;
Dan met half ontrolde zeilen,
  Pompend elk, zoo veel hij mag,
Willen wij de gronden peilen,
  Waar men over varen mag.
't Oog in 't zeil, de schoot in handen
  Schoon het touw de vingren schuurt,
Hopen we eenmaal aan te landen
  Op de magt, die alles stuurt;
Tot de haven wordt gevonden
  Voor de fel geschokte schuit,
En op hechte en veilge gronden
  Werpen wij dan de ankers uit!

In dien geest dan, reisgezellen,
  Wenschen wij ons goede vaart;
Weinig breekt er of herstellen
  Kan de band, die 't lot nog spaart.

Laat

Digitized by Google

Laat de golven 't scheepje beuken,
  Haalt gerust de zwaarden op,
Rolt het marszeil uit de kreuken,
  Bergt behoedzaam 't zeil in top!
Bergt de vlaggen, bergt de wimpels,
  Tot ge, in 't opgeklaard verschiet,
Met een voorhoofd zonder rimpels
  't Zonlicht vrolijk dagen ziet.

Vriendschap bindt ons aan elkander,
  Liefde aan 't geen ons 't dierbaarst is,
En ons hart, wat ook verander',
  Aan 't geen nog echt Hollandsch is!

Digitized by Google

TEN VERJAARDAGE MIJNER

ECHTGENOOTE

EN ONZEN 12½ JARIGEN

TROUWDAG;

24 FEBRUARIJ 1812.

Dierbre! veertien vlugge jaren
  Vloden als èen droom voorbij,
Sinds ik 't eerst op blijde snaren
  Heil wenschte op uw jaargetij:
Toen vol moed, toen vrij van zorgen,
  Speelden we in een' blijden lach;
En wij spelden, in den morgen,
  Ons een' schoonen zomerdag.

'T Mid-

Digitized by Google

't Middaguur heeft thans geslagen
  Dierbre! van ons Echtverbond;
En in spijt van zorg en plagen
  Vier ik dat deez' avondstond;
Laat de wolken zamen trekken,
  Laat ze drijven door de lucht,
En alom den noodkreet wekken,
  Volgend op het stormgerucht.

Tcch nog kweek ik plant en loover,
  Voor mijn Gades jaargetij
En een lachje schiet er over,
  Voor de Koopren-Bruilofts-rij.

Thans aan hare zij' gezeten,
  Nu zij op dat feest verjaart,
Willen we al het leed vergeten,
  En de geeselroê van de aard'!

Digitized by Google

Wat ook in den storm verander',
Wat verdorre of nederstort',
Hier zijn wij nog bij elkander,
Zwijg dan iedre zucht die mort!

Ja! geen morring, geen ontroering
Zij ook in 't vervolg uw lot!
Maar een dankbre geestvervoering,
Hoop en kalmte en troost in God!
Kan geen rust rondom u zweven,
De overvloed uw deel niet zijn,
De Almagt moge u krachten geven,
Zij wekt storm en zonneschijn.

Leef als dochter voor onze oudren!
Leef als moeder voor ons kroost!
En op zaam vereende schoudren
Deelen wij dan pligt en troost;

'k Weet

Digitized by Google

'k Weet niet of, en hoe na dezen
  't Zilvren feest ons dagen zal;
Of 't in zorg en druk zal wezen,
  Of in dankbaar vreugdgeschal;

Maar, zoo lang het kalm geweten
  Onze rust en hoop niet stoort,
Gaan we, al knelle ons ook de keten
  Van den dwang, blijmoedig voort.

Digitized by Google

AAN MIJNE

KINDEREN,

NA EENE LEERREDE VAN

Ds. S. K. SYBRANDI.

Kunt gij 't, dierbren! wel begrijpen,
  Kroost, dat van geen ramp nog weet,
Hoe de nood zoo fel kan nijpen,
  Dat men 't juichen hier vergeet?
Dat men niet meer lacht in 't leven,
  't Welk Gods vaderliefde ons gaf,
Maar, door weemoed aangedreven,
Als er zwarte wolken zweven,
Schoon van gade en kroost omgeven,
  Smachtend blikt op 't open graf.

Ach!

Digitized by Google

Ach! uw kinderlijke dagen
Kennen nog geen wrang verdriet,
En uw zwakke houten wagen
Schokt nog op uw paden niet;
Vreugde, vrijheid siert uw schreden,
En gij zegt nog wat gij voelt;
Ach! gij kent alleen 't verleden,
Voelt de blijdschap slechts van 't heden,
En de hoop in uw gebeden
Wordt nog door geen vrees verkoeld.

Maar, als buijen 't graan verplettren,
Eens met zorg en hoop gezaaid;
Als de hagelsteenen klettren,
Als de bloesem zelfs verwaait;
Als 't geen van de lagchende aarde
's Landmans nijvre zorg vergaârde,
't Vreedzaam huisgezin ter spijs,
Razend hem wordt afgedwongen,
Heeft hem, door den nood gedrongen,
Door geweld en roof besprongen,
't Bitter leven luttel prijs.

Digitized by Google

Nogtans Hij, die worm en raven,
'tNoodig onderhoud beschikt,
Kan de drooge monden laven,
God is 't, waar zijn hoop op blikt:
Maar als, bij die ongelukken,
Hij zijn kindren zich ontrukken,
Hij zijn gade jammren ziet,
En den juichtoon nog moet hooren,
Van vermomde slaven-koren,
Die hun deugd en eer verloren,
Neen! dan lust hem 't leven niet.

Als 't gevaar voor 't pijnlijk sterven
't Minst is, wat hun lot hem spelt;
Als zij hulploos ommezwerven,
Van geen raad noch troost verzeld;
Als hij in de hand der knapen,
Blinken ziet het heilloos wapen,
Haast van 't bloed der onschuld rood;
Als hij de aan zijn hart zoo waarden,
Die hem zooveel blijdschap baarden,
Haast in gruwlen ziet ontaarden,
Wenscht hij zich en hun den dood.

Dit

Digitized by Google

Dit, mijn dierbren, kan ons prangen,
  Dit is lijden zonder baat,
't Lokt de tranen op de wangen,
  't Groeft de rimpels op 't gelaat.
Wie ziet bij zijn dierbre kindren
Liever deugd en eer vermindren,
  Dan den bloesem hunner jeugd?
Wie kan 't denkbeeld min verdragen,
Van hen in den bloei der dagen,
Zelf naar 't veilig graf te dragen,
  Dan 't vernielen hunner deugd?

Maar, mijn kindren! wischt die traantjes
  Van uw roode kaakjes af;
Smal zijn nog uw levensbaantjes,
  Nog is u 't bestaan geen straf:
Mooglijk, eer mijn oog zal breken,
Eer uw kindschheid is geweken,
  Is de menschheid weêr hersteld
In haar regten, in haar waarde,
  God is 't, die de tranen telt;
En de krijg, de vloek der aarde,

 Die

Digitized by Google

Die haar door zijn wigt bezwaarde,
Wordt, eer 't eenig oog ontwaarde,
  In zijn zwadder neêrgeveld.

Laat ons dan, ja laat ons hopen!
  Hoop en moed betaamt den mensch;
Houden wij den bloemtuin open,
  Schoon er soms een roos verslens'!
Schoon de storm het bosch doe kraken
  En het loof der struiken schudd';
'k Wil de lieve hoop niet wraken:
God kan 't jong gewas bewaken,
Kan de knopjes vruchtbaar maken,
  Blijder nageslacht ten nutt'.

En schoon alles bleef verdorren;
  In deez' nacht van duisternis,
Denken we, als ons hart durft morren,
  Wie der bloemen planter is!
Reeds roept ons met zacht gefluister

Eene

Digitized by Google

Eene stem, die troost bereidt:
Eens verbreekt de dood de kluister,
En verdrijft het aaklig duister,
En bestraalt ons met den luister
Eener zaalge onsterflijkheid.

Dit, mijn kindren! is verheven,
Dit alleen is boven 't lot;
Menschen mogen u doen beven,
Wat is 't menschdom tegen God?
Zwaait dan, woeste dwingelanden,
Zwaait den looden breekbren staf!
Doet uw broedren knarsetanden!
Doet het vuur der wanhoop branden!
Eens ontvlieden we u in 't graf;
't Stof rust in zijn stille wanden;
Bij de vlugt naar hooger standen,
Vallen uw gevloekte banden
Eens van onze halzen af.

23 Mei 1813.

Digitized by Google

OP DE 79ste VERJARING

VAN HET GEZELSCHAP

DE VRIJDAG,

TE AMSTERDAM,

17 December 1813.

In 't eind grijpt onze hand, bevrijd van boei en keten,
Den vaderlandschen beker weêr,
En mogen wij, zoo vrij van hals als van geweten,
De snaren tokkelen voor Neêrlands heil en eer.

In

Digitized by Google

In 't eind ontwaakt de leeuw en slaat zijn fiere blikken
Op Hollands omgedolven tuin;
Hij zet zijn manen op en breekt door net en strikken
En zuivert weêr zijn erf van 't ingestoven puin!

Aan velen uit deez' kring zijn wij ons heil verschuldigd;
Wij bogen wel, maar bukten niet,
En, toen weêr Hollands Maagd werd in haar erf gehuldigd,
Verving een eikenbosch het buigzaam waterriet.

Die tempel was hun kweek, de school dier groote zielen,
Die mede aan 't roer de handen slaan,
En allen bieden wij, van onze ranke kielen,
Ter redding van 's lands hulk, want, touw en zeilen aan.

Gij, Nestor van deez' rei, voor wien, in vroeger jaren,
Toen jeugd mijn bloed door de aadren joeg,
Toen 't onregt u verwees, mijn hand de zwakke snaren,
Maar met de drift en 't vuur uw' leerling voegend, sloeg.

Digitized by Google

Wat, jeugdig grijsaard! moet uw boezem niet gevoelen,
Als Falck, als Kemper boeijen breekt!
Hun vuur, hun deugd, hun kracht, hun edel grootsch bedoelen,
Ja hunn' en onzen moed, o Cras! hebt gij gekweekt!

Hunne en ons aller deugd kweek' dan nog frissche bloemen,
In Hollands tuin en op uw paân,
En, zoo wij ooit voortaan op lauwren mogen roemen,
Die hechten we aan de zuil, die op uw graf zal staan.

Digitized by Google

DE VOORZIGTIGHEID.

HERDERSZANG.

De eerwaarde Mikon oud, en van 't gezigt beroofd,
Met handen lam door jicht en grijzend haar op 't hoofd,
Zat in den avondstond voor 't rieten hutje neder;
Hij wachtte zijner zoons terugkomst uit het veld,
Waar immer hen zijn wensch bij 't nuttig werk verzelt,
Want hij beminde hen, en zij den vader teeder.
Menalkas de oudste zoon, wiens zorg het ooft en graan
Gewoon was, voor 't gezin, opmerkzaam gâ te slaan,

Trad

Digitized by Google

Trad zwijgend d' ouden man, doch dikwerf zuchtend nader;
En schoon ook Lycidas, die 't vee bewaakt, hem kust,
Terwijl een vrolijk lied tuigt van zijn kalmte en rust,
Dat zuchten wekt de zorg van d' ouden grijzen vader.

MIKON.

Waarom, Menalkas, zucht ge, als ware uw hart bekneld?
Thans hoorde ik uw schalmei niet klinken over 't veld,
Waardoor ik, sints mijn oog zijn werking heeft verloren,
Uw t' huiskomst vóór uw' groet des avonds pleeg te hooren.

MENALKAS.

Ach vader! ach, in 't oost betrekt de lucht zoo zwaar!
Ik zag een onweêrshoofd, een voorspook van gevaar;
In 't westen duikt de zon in wolken zwart van buijen,
En neevlen dagen op in 't noorden en in 't zuiên:

LYCIDAS.

Nooit is uw hart te vreên, gij zwaarhoofd daar gij zijt;
De zon verschroeit het graan, daar de aard' van droogte splijt:
Wis

Digitized by Google

Wis schenkt die zwarte lucht ons eindlijk frisschen regen,
Ik wensch die onweêrsvlaag, — en gij, gij schrikt er tegen.

MENALKAS.

Neen, Lycidas! die bui schenkt ons geen vruchtbaar weêr,
Haast slaat de hageljagt de volle halmen neêr!
De bliksem kan de schuur in lichte vlammen zetten,
De wolkbreuk heel onz' oogst, reeds half verschroeid, verpletten!

LYCIDAS.

Wie deelde u toch die kunst van rampvoorspelling meê?
Welligt drijft de ergste bui bezuiden om naar zee!
En beter is 't altoos, al treft ze ook onze landen,
Dan 't zonnevuur, dat schroeit tot 's aardrijks ingewanden.

MENALKAS.

Gij denkt slechts aan uw vee, nooit aan de bouwerij;
De heuvel, denkt ge, strekt, hoe zwaar ook 't onweêr zij,
Der kudde tot een wijk; maar ook uw hoop kan falen!
Want ik heb wolven bij de schaapskooi om zien dwalen.

LY-

Digitized by Google

LYCIDAS.

Mijn hart is niet als 't uw' met schrik en vrees belaân;
Der buren honden zaagt gij wis voor wolven aan!
't Zijn goede dieren, die zelfs voor mijn kudde waken,
Zoodat geen enkle wolf de lammren durft genaken.

MENALKAS.

'k Zag toch met eigen oog, dat, 't zij dan wolf of hond,
Een hunner ooi en lam van een scheurde en verslond!
Gij deedt veel beter zelf een' wachthond aan te kweeken,
Want die der buren doen niets goeds in deze streken.

LYCIDAS.

Het hondje, dat ik kweekte, is immers jong en teêr
Verslonden door den wolf! 'k heb nu geen honden meer,
In staat om 't roofgediert van uit het veld te jagen,
Maar buurmans honden, laat de wolf zich daaraan wagen!

MI-

Digitized by Google

MIKON.

Hoort kindren! geen van twee kent ge uw belang of pligt;
Want de een tilt veel te zwaar en de ander veel te ligt:
Het voegt een' landman nooit zich zelv' 't gevaar te ontveinzen,
Noch, als hij 't eindlijk ziet, lafhartig af te deinzen.
Ik hoor het onweêr reeds dof raatlen in 't verschiet,
Of 't hier zal vallen of wegtrekken weet ik niet!
Maar echter zal de lucht daardoor wel iets bekoelen;
Wij zullen 't zuivren van den dampkring wel gevoelen;
't Is waar, 't kan nadeel doen, maar houdt het volk bijeen;
Zoodra er brand ontstaat, zij ieder op de been!
En als een stortvlaag heel ons dal mogt overstroomen,
Laat dan het volk met schup en spade tot ons komen,
En keeren wij 't geweld van water en van vuur;
Voorzigtigheid en moed bedwingen vaak natuur.
En gij mijn Lycidas, maak van der buren honden
't Minst mogelijk gebruik! 'k heb menig schaap zien wonden
Door vreemde doggen, uit het wolvenras geteeld;
En mist ge zelf er een, Voorzigtigheid beveelt,
Dat gij dan liever 't vee moet in de schaapskooi houên,
Dan 't aan der buren zorg en honden te betrouwen;

Ge-

Digitized by Google

Gelooft mij, lieve zoons! als 't weêr heeft uitgewoed,
En ge eigen honden hebt voor uwen lammren-stoet,
Zult gij erkentlijk aan uw' blinden vader denken;
En mijn Voorzigtigheid een dankbre hulde schenken.

20 April 1813.

Digitized by Google

VAARWEL

AAN HARE KONINKLIJKE EN DOORLUCHTIGE HOOGHEDEN, MEVROUWEN DE PRINSESSEN, DOUAIRIÈRES VAN ORANJE EN VAN BRUNSWIJK,

BIJ HOOGSTDERZELVER VERTREK VAN

HAARLEM.

Den 25 October 1814.

De winter, Vorstlijk Paar! berooft het bosch van luister,
En vaagt den bloemengeur van Spaarne's boorden af,
De zoele zomerdag maakt plaats voor 't neevlig duister,
De storm vervangt de rust, die Haarlems woud U gaf.

Digitized by Google

Haast zult Gij Spaarne en Hout en dezen wal begeven,
In meer geschikt verblijf het guur saizoen ontvliên,
Tot dat de lieve lente, in 't weêr herboren leven,
U haren rijken schat als offer aan zal biên.

Maar schoon met bloem en loof we uw bijzijn moeten derven,
Toch leeft in aller hart uw gulle minzaamheid:
Zoo eeren we ook den boom, schoon bloei en blaadren sterven,
Die over 't juichend land zijn koele schaduw spreidt.

Ja, Gij verlaat ons oord, niet onze liefde en achting;
Schuilt elders voor de koude en 's winters felle roê;
Maar in onkreukbre trouw en zuivre pligtsbetrachting,
Geeft Haarlem aan geen plaats in 't vrije Neêrland toe.

Toen wij in 't vorig jaar 't geboomte zagen dorren,
Was dit ons 't evenbeeld van Holland en ons lot;
Maar midden in den storm en ons wanhopig morren
Ontwaakte Hollands leeuw, en brulde, in gunst van God.

Nu

Digitized by Google

Nu, schoon 't gebladert vall', herdenken wij den zegen,
Dien soms des winters dwang het aardrijk voorbereidt,
En juichen reeds verheugd den vruchtbren zomer tegen,
Bewust wat blijdschap is, na lange moedloosheid.

Vorstinnen! als de lente op 't aardrijk weêr zal dalen,
En de eerste koeltjes blaast langs duinen, bosch en meer,
Verlaat dan, bidden we U, de gulde staatsie-zalen,
En vindt de kalmte in 't Hout en onze harten weêr.

Digitized by Google

OP DEN VIJFTIGJARIGEN TROUWDAG

MIJNER OUDEREN,

BRUNO TIDEMAN

EN

ANNA ELIZABETH HARDERWIJK.

19 MEI 1816.

Wat wacht gij toch, o statige oudren!
  Wien de eerekrans der liefde voegt,
Gij, die, op wel vereende schoudren,
  Reeds vijftig jaar het echtjuk droegt?
Wat wacht gij, lieve dischgenooten?
Zal dichtkunst hier de vreugd vergrooten
  En stemmen 't lied der dankbaarheid?
Zal vinding u hier beelden malen,
Wier glans en gloed in 't oog moet stralen,
  Dat tranen van verrukking schreit?

Als

Digitized by Google

Als 't kroost voor hen den disch bereiden,
  Met goud en bloem dien tooijen mag,
Die eens hun 't wachtend wiegje spreidden,
  Wier oog hunne eerste traantjes zag;
Als kindren dan hun kindren brengen,
Om lied en bede te vermengen,
  Bij 't drinken van den hoogtijdswijn —
Verga de ellendling, onder 't blozen,
Verga de stem des eereloozen,
  Die dichter dan — geen zoon wil zijn!

Neen, niet in beelden niet in klanken,
  Waarin de zwier der dichtkunst zweeft,
Vermag de stervling God te danken,
  Als Hij zijn' oudren zegen geeft;
Het hart, in zacht gevoel ontgloeijend,
Van warme erkentnis overvloeijend,
  Uit geenen dank in zang of lied;
De liefde spaart het teeder harte;
Zij zwijgt van uitgestane smarte;
  Haar blijdschap uiten kan zij niet!

 Ach!

Digitized by Google

Ach! 't is zoo weinigen gegeven
  Het plegtig dankfeest thans gevierd!
Waar zoo veel liefde-roosjes zweven,
  Wordt schaars de mirt met goud versierd.
o Kindren! doet uw kroost het weten;
Nooit hadden we aan een' disch gezeten,
  Op zulk een dag in zulk een' geest,
En 't eerst hetwelk wij vieren mogen,
(Vloeit dankbre tranen uit onze oogen!)
  Is onzer oudren gouden feest!

o Dierbren! andren ziet gij heden,
  Dan gij voor vijftig jaren zaagt;
Schoon was u 't bloemperk van 't verleden,
  Schoon zijn de bloemen, die gij draagt;
God schenke ons kracht om die te kweeken,
Ook als haar de ouderdom verbleeken
  En op haar stengels buigen doet;
Uw levenszon reike aan de kimmen,
Nog zien wij heldre stralen glimmen,
  Nog juichen we in haar' avondgloed!

Wel-

Digitized by Google

Weldadige Almagt! hoor ons danken:
  Schaars dankt de mensch u voor die vreugd,
Verhoor de stamelende klanken,
  En 't hart van ouderdom en jeugd!
Schenk, van gelukkig kroost omgeven,
Onze oudren kalmte en vreugd in 't leven,
  En op het doodsbed, zacht als dons!
Gij weet, waar heil in is gelegen:
Ach! op onze oudren dale uw zegen!
  En beider zegen dale op ons!

Digitized by Google

BIJ HET LIJKJE

VAN MIJNEN

DIERBAREN ZOON

ROBERT JOANNES.

Het kransje ligt gebroken
  Van bloemen schoon en zacht,
Die op ons pad ontloken;
  Nu faalt er één aan de acht!
Het liet zijn knopje hangen,
  Dat nu geen' geur meer biedt,
En 't wordt alleen vervangen,
  Door een Vergeet-mij-Niet.

O!

Digitized by Google

O! lief aanvallig knopje!
  Toen ge aan den grond ontsproot;
Toen zon en regendropje
  U groei en leven bood;
Toen heeft geen enkel toontje
  Geklonken van mijn lier,
En 't welkom aan mijn zoontje,
  Bleef zonder maat of zwier.

Moest ge eerst mij dierbaar worden,
  Verdienen mijnen lof,
Moest ge eerst tot hooger orden
  Verrijzen uit het stof,
Moest eerst van 't jeugdig lootje
  De bladerdos vergaan,
Eer voor mijn naamgenootje
  Mijn lier een' toon zou slaan?

Digitized by Google

Uw zieltje, zoo lieftallig,
  Gaf nooit van afgunst blijk;
Nu hoort het welgevallig
  Mij zingen bij uw lijk.
Maar 'k zie geen vriendlijk lonkje,
  Ik hoor uw' danktoon niet;
Geen tintlend levensvonkje
  Geeft leven aan mijn lied.

Uw gitzwarte oogjes zagen
  De spruitjes uit den grond,
Nog slechts voor weinig dagen,
  Met tulpjes in den mond;
Maar nu het voorjaarsweder
  Hun groei en leven gaf,
Zonkt gij in de aarde neder,
  Ach! nu verwelkt ge in 't graf.

Doch

Digitized by Google

Doch spoedig is verdwenen
  Hun teedre lentebloei;
Hun blaadjes vliegen henen,
  Bij 't eerste stormgeloei;
Gij, veelbelovend knopje,
  In schooner hof verplant,
Bloeit op een heuveltopje
  In beter Vaderland.

Daar vellen geene stormen
  Der boomen fiere kruin;
Daar knagen geene wormen
  Het crocusje in den tuin;
Daar wordt gij, goed en heilig,
  Van groei noch lucht beroofd;
Daar — voor de buijen veilig,
  Die woeden op ons hoofd.

Nu

Digitized by Google

Nu dan, o zalige engel!
  Ons dierbaar kind weleer;
Gebroken hange uw stengel,
  Uw knopje bloeit te meer!
Schenke ons dan 't aardsch gewemel
  Den lievling niet weêrom,
Als engeltje in den hemel
  Heet gij ons wellekom!

Maart 1816.

Digitized by Google

AAN MIJNEN VRIEND

J. VAN DER VINNE,

BIJ ZIJN VERTREK NAAR JAVA.

Bij zoelen zuidenwind, bij 't loeijen van de baren,
Op de ongemeten zee, in 't geurig morgenland,
Vergete uw vriendschap nooit, wie eens u dierbaar waren;
Geen afstand, tijd of lot verscheur' den vriendschapsband!
Ga heen in gunst van God! keer in zijn gunst hier weder!
Hervind dan dankbaar nog al wat gij thans verlaat;
De stormwind van den dood ruk niet één stam ter neder,
Die, heilig aan uw hart, thans nog geworteld staat.
Vaarwel mijn Vriend! ras vloeit de stroom der jaren henen;
Smaak schuldloos al hun goed en buk niet voor hun leed:
Uwe eerlijkheid en deugd moge u met ons hereenen,
Wanneer ons vrolijk hart u blijder welkom heet!

Digitized by Google

DANKZEGGING AAN MIJNE

G A D E

VOOR EEN REGENSCHERM, MIJ GESCHONKEN, OP MIJN 40sten VERJAARDAG, 19 DEC. 1817.

O gij! in storm en zonneschijn,
Mij dierbre! ontvang mijn lied
Van dank en van erkentenis,
Voor 't geen uw hand mij biedt;
Dat regenscherm zweev' mij voor 't oog,
Zoo lang wij zamen gaan,
En blijf me een dierbaar zinnebeeld
Op onze levensbaan.

Niet

Digitized by Google

Niet altoos helder is de lucht,
Niet altoos schijnt de zon
Op 't midden van den zomerdag,
Die onbewolkt begon.
Somwijlen stort een regenvlaag,
Ook op den schoonsten weg,
Niet aftekeeren, noch voorzien,
Door 't schranderst overleg.

Valt ons dit toeval ooit te beurt,
Dan reik ik u mijn' arm,
En grijp het geen uw hand mij bood,
Het dierbaar regenscherm.
Al is het ook van omtrek klein,
Dat elk zich daarnaar voeg',
Voor hen, die willig zamen gaan,
Is 't zeker groot genoeg!

Digitized by Google

De bui zij kort of lang van duur,
Ik vrees de droppels niet;
Terwijl mijn oog, van onder 't scherm,
Naar heldrer kimmen ziet.
Wij toeven zamen onder 't scherm
Tot milden zonneschijn;
Uw dierbre hand was 't, die 't mij schonk,
En zou 't niet ligt dan zijn?

Wordt eindlijk weêr de hemel blaauw,
En wordt het beter weêr,
Dan schudden wij de droppels af,
En slaan de zijde neêr;
Dan glinstert van het blank metaal
De zon weêr in ons oog,
Dan waait weldra de zoele wind
De natte zijde droog.

Maar

Digitized by Google

Maar 't talrijk kroost, o lieve vrouw!
Blijft onder 't scherm niet droog,
Al waar' 't dat elk, bij de eerste bui,
Ons ook in de armen vloog.
Zoo krijge dan hun voet de kracht,
Naar ander schut te vliên,
Hun oog, om naar een needrig dak
Ter schuilplaats om te zien.

Maar wij gaan met ons regenscherm
Langs heel ons levenspad;
De zijde blijve heel en rein,
En spil en beugels glad.
Tot dat wij keeren van den togt
Tot storelooze rust,
Of wandlen waar het nimmer stormt,
Langs onbewolkte kust.

Digitized by Google

Dan strikt ons kroost den groven zak
Om spil en zijde vast,
En bergt het ouderlijke scherm,
In welgesloten kast;
Indachtig aan het zinnebeeld,
Dat gij mij heden geeft;
Ook als hun zalig oudrenpaar,
Dat niet meer noodig heeft!

Digitized by Google

TEN VERJAARDAGE

MIJNER

LIEVE VROUW.

DE VRUCHTBOOM.

Voor twintig jaren vlug van geest,
En brandend om, op 't huislijk feest,
Meer dan ik dorst te zingen,
Bood elke blik op ruime baan
Mijn vuur en dichtkunst beelden aan,
Voor vrije schilderingen:

Digitized by Google

Thans, na 't besteden van dien schat,
Dien echt en trouw vermeerderd had,
  Getooid met bloem en loover,
Thans schiet uw gade een ander vuur,
De gloed van waarheid en natuur
  Voor zijne zangen over.

Toen noemde ik u, met stillen schroom,
Een struikje en jeugdig' eikenboom,
  Verheffend loof en blâren,
En 't lommer, dat gij geven zoudt,
Werd toen door mij genoeg beschouwd,
  Voor hem, wien 't mogt weêrvaren.

Nog wordt mijn oog het meest gestreeld,
Waar ik het wend', door 't eigen beeld,
  Waar ik het liefst op staarde,
Maar in den twintigjaargen loop,
Bekroonde 't struikje mijne hoop,
  En 't werd een boom van waarde.

Digitized by Google

Het werd met geur en bloem verrijkt,
Waar de eikenboom nooit mede prijkt,
  Ik wandlaar mag die roemen,
En schoon, bij storm en zonneschijn,
De roem van Flora's lusthof kwijn',
  Nog kweekt uw zomer bloemen.

Al hadt gij soms van hageljagt,
Van 't zwerk, met sneeuw en rijm bevracht,
  Een woeste bui te duchten,
Uw wortels hechtten in den grond,
Uw takken, die geen onweêr schond,
  Beschonken mij met vruchten.

Die vruchten gaârden we aan den disch,
Behalven een die rijper is,
  Voor hoogren kring verkozen,
Die vruchten zijn in geuren rijk,
Zoo lang zij, aan den boom gelijk,
  Van 't waas der onschuld blozen.

Digitized by Google

Soms geeft de zon haar kracht en bloei,
Soms buigen zij voor 't stormgeloei,
  Nog teêr van stam en blåren;
God spare, haar en mij ten nut,
Uw blaadrendos ten veilgen schut,
  Als toen zij vruchtjes waren.

18²⁴/₂18.

Digitized by Google

HULDE
AAN DE
NAGEDACHTENIS
VAN
MR. H. C. CRAS.

Zaagt ge ooit, met felgeschokten zin,
Den vader van een groot gezin,
Van braaf en dankbaar kroost omgeven,
Terwijl de boezem snakt naar lucht,
Den slagboom naadren van het leven,
En slaken d' allerlaatsten zucht,
Hoe dringen dan, bij 't zwijgend weenen,
De kinders om de sponde henen,
Als de adem telkens trager gaat!
Hoe staren ze op die wezenstrekken,
Waarop ze, ook als het doodsuur slaat,
Nog kalmte en moed en hoop ontdekken!

Digitized by Google

Dan komt zijn deugd hun rouw te sta,
Dan denken zij zijn lessen na,
Versterkt door voorbeeld en door leven,
Terwijl hij sterft ontwaakt hun moed,
En heeft hij kalm den geest gegeven,
Dan vloeijen hunne tranen zoet.
Dan zien zij, hoe 't gezin verander',
Vertrouwlijk hopend op elkander,
En danken, wat hen scheiden moog,
Uit d' eigen stam te zijn gesproten,
En dat des zaalgen vaders oog,
Nooit heeft om hen één' traan vergoten.

Dan volgen zij, in trouw gelijk,
Gelijk in liefde, 't dierbaar lijk,
En werpen elk een handvol aarde
Op de onversierde doodkist neêr,
En planten eenen rozengaarde
Rondom de grafzerk, hem ter eer,
Verheffend', met betraande wangen,
Zijn' lof in hunne lijkgezangen,
En keeren elk naar zijn gezin;
Dan worden taak en pligt geregeld,
En godsvrucht, deugd en menschenmin
Wordt op dien droeven dag bezegeld.

Zoo

Digitized by Google

Zoo zaalge Cras, steeds groot en blij,
Zoo — onze vader! — doen ook wij,
Die op uw lessen mogten roemen!
Ons is 't eene eer, ons is 't een lust,
Ons uwe kinderen te noemen,
Terwijl gij van uw' arbeid rust;
Wie toch mogt immer aan zijn zonen
Meer liefde en trouw en hulp betoonen?
Ja, onzen dank hebt gij verdiend,
Zoo zeer als vader ooit of moeder,
Want ieder leerling was uw vriend,
En ieder vriend uw jonger broeder!

Gij spraakt de ware taal van 't regt;
Wij leerden van u, wat het zegt,
Een burger en een mensch te wezen;
Voor pligt en waarheid pal te staan;
Geweld, noch nood, noch dood te vreezen,
Bij 't buldren van den staatsorkaan;
Doch kwam de vreugde uw' pligt verpoozen,
Dan tooidet gij de kruin met rozen,
En heiligdet de feestbokaal,
Die 's levens zoet ons deed beseffen;
Dan plooide uw lach en gulle taal
Ons vaak gefronseld voorhoofd effen.

Digitized by Google

O daar, waar meenge fiksche hand
Den kunstroem tuigt van Nederland,
Waar schilderkunst wordt aangebeden,
En fier in nederige zaal,
Zoo vaak door uwen voet betreden,
Het doek verhoogt tot dichtertaal,
Daar kwam ik, om met die tafreelen
Het oog en kunstgevoel te streelen,
Maar — 'k zag uw beeldtnis aan den muur,
't Verleedne kwam mijn' geest doorwoelen,
De kunst moest zwichten voor natuur,
En 't zien moest wijken voor 't gevoelen.

Zoo heilig' dan mijn kunstloos lied
Voor u den groenen lauwer niet,
Door vlugger hand voor u gevlochten;
Mijn zangster, soms door u gekweekt,
Wil dien slechts met een' traan bevochten,
Waardoor het hart verstaanbaar spreekt;
Ach, toen uwe oude en jonge vrinden
Zich bij uw lijkvaart lieten vinden,
Was mij die zoete troost ontzegd,
Maar toch, — ik deed wat gij begeerdet,
Ik sprak voor waarheid en voor regt,
Ik sprak de taal, die gij mij leerdet.

Digitized by Google

Al rijst dan ook, voor 's vreemdlings oog,
Geen eerzuil van uw graf omhoog;
Al drukt geen marmer uw gebeente,
Waarop men al uw waarde ziet,
Zulk een koud pralend grafgesteente,
Vereeuwigt uw verdiensten niet;
Neen zij, die, toen 't in Neerland stormde,
Uw wijsheid en uw voorbeeld vormde,
Zij staven warmer uwen roem;
Elk hunner gaârt uw lauwerblaadren,
En ziet met vreugd die teedre bloem,
Waarmede ik 't waag uw zerk te naadren.

Wij kennen 't oord niet, waar gij leeft,
Wij niet, hoe hoog uw ziel thans zweeft,
Noch 't licht, waardoor gij wordt beschenen;
Nog vreemd is ons de zaligheid,
Die eens met u ons moog' vereenen,
Waar de eeuwge zon haar stralen spreidt;
Doch kan 't der zaalgen heil vermeêren,
Als broeders hun gedachtnis eeren
En hulde brengen aan hun deugd,
Zie blij dan neder op ons allen,
En 't hart van ouderdom en jeugd,
Moog' dan dit uur u welgevallen!

Ja!

Digitized by Google

Ja! volgen wij, in trouw gelijk,
Gelijk in liefde, zoo zijn lijk;
En werpen we elk een handvol aarde
Op de onversierde doodkist neêr,
En planten we eenen rozengaarde
Rondom de grafzerk, hem ter eer,
Verheffend', met betraande wangen,
Zijn' lof in onze lijkgezangen,
En keeren we elk naar ons gezin;
Daar wordt nu taak en pligt geregeld,
En godsvrucht, deugd en broedermin,
Door 't denkbeeld aan zijn deugd bezegeld!

10 October 1820.

Digitized by Google

AAN MIJNE

GADE

OP HAREN

VERJAARDAG,

24 Februarij 1823.

Het vierde van eene eeuw, mijn dierbre, is heengevaren,
Sints ik voor d' eerste maal uw' jaardag heb begroet,
Nog klinkt dezelfde toon van de u gewijde snaren,
Nog tuigt hij u mijn liefde en onverkoelden gloed.

Toen

Digitized by Google

Toen was ik aan uw zijde en, hemel! met zoo velen,
  Die baden voor uw heil, die deelden in uw vreugd;
Maar, wie van hen verreisde, ik mogt in 't jaarfeest deelen,
  Ik dankte u ieder jaar, voor uwe liefde en deugd.
Thans roept een hooger pligt, hoe met mijn' wensch die strijde,
  Thans roept een wijder kring mij verre van u af;
Thans breng ik u geen' dronk en zit niet aan uwe zijde,
  En spreek niet uit den naam van 't kroost, dat God ons gaf.
Neen, 'k schaam den traan mij niet, die hier mijn oog beperelt,
  Die traan is u gewijd, in naam van 't vaderland;
Daaraan wijde ik mijn zorg en wijsheid dezer wereld;
  Maar 't hart, voor de eeuwigheid, aan gade en bloedverwant.
De storm des tijds blies vaak, blies menig blad en loover,
  En tak en bloei en vrucht van uwen stam daarheen;
Maar dierbre! zwijg en dank: want veel nog bleef u over;
  Nog sta ik nevens u en velen om u heen.
Ach! als ge aan blijden disch de ons dierbren zult vergaadren,
  En mij alleen niet vindt, mij slechts vergeefs verwacht,
Strijk dan de rimpels glad, bij 't lezen dezer blaadren,
  En zeg: ik ben vernoegd, daar hij zijn' pligt betracht.

Ligt

Ligt zal dan uit de rij van uwe dischgenooten
    Een klankje rijzen, dat mijn' wensch en dicht vervang',
Dan zal der kindren lied uw moedervreugd vergrooten,
    Wanneer hun zwakke toon stemt met des vaders zang.
Dan stort gevoel en liefde in aller dankbre harten
    Een' vuurgen hartewensch voor 't moederlijke feest,
De huisselijke kring weer' heden alle smarten,
    En streele door zijn zorg uw' opgeruimden geest!
Wat kan ik beter u op uwen jaardag wenschen?
    O! God verhoor die bede en maak u heden blij,
Als moeder gul omringd van dankbre en goede menschen;
    Dan schenk God iedren dag als dien van 't jaargetij.
'k Zal mooglijk op dien dag, omringd van aardsche grooten,
    Met ordeband en tooi, stil peinzen aan uw feest,
Herdenken, hoe veel vreugd ik bij u had genoten,
    Van hoe veel zoets die dag vaak me is een bron geweest;
Dan wordt door mij in stilte een beker vol geschonken,
    En, schoon er niemand spreek' van 't feest, dat ik bezing,
Wordt die, daar 't hart slechts spreekt, dan heimlijk uitgedronken,
    Op 't heil van kroost en gade en haren vriendenkring!

Zoo

Digitized by Google

Zoo moge een andre disch, als weêr de maan haar horens
  Versmalt en opwaarts heft, mij voeren in 't gezin;
Dan ruil 'k voor Bavo's trans de Sint Gudule-torens,
  En schud de staatszorg af bij 't heil der huwlijksmin!

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google